

(НЕ)МОГУЋА ГРАДЊА У ШУМАРИЦАМА

Шта не би нарушило меморијалност



ЗАШТО НЕМА КОНТРОЛЕ
КВАЛИТЕТА ХРАНЕ

Интересе бизниса
бланко штити држава

STRANA 6



БУРА У КРАГУЈЕВАЧКИМ
ШКОЛАМА

Асистенти у настави
— ван наставе

STRANA 8



СЕДАМ ДЕЦЕНИЈА ОД ПРВЕ
КОШАРКАШКЕ УТАКМИЦЕ

Босоноги, на трави,
са фудбалском лоптом

STRANA 14



РАДОВАН ЂОКИЋ, НАЈСТАРИЈИ
БЕРБЕРИН У КРАГУЈЕВЦУ

Шуменко — краљ
Пешачке зоне

STRANA 18

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO **833** €/m² + PDV

GRATIS garažno mesto

SMALLVILLE
KRAGUJEVAC

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО

ЗНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

TRAVEL AGENCY
HOLIDAY

034 335 220 - 021 47 37 136
www.holiday.rs

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž
mir u kući

Refilm

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

PERMONT

- ROLETNE
- VENECIJANERI
- TRAKASTE ZAVESE

063 853 9 006

Ко ће у директорске столице

Сутрашње гласање одборника Скупштине града за или против кандидата за директоре јавних предузећа могло је да су уврсти у „програм“ кладионица, с тим што би у опцији биле две комбинације – кеџ и двојка. Кеџ је типовање на домаћине, односно кандидате владајуће већине, а двојка играње на госте, у овом случају то су они које гура опозиција. Пардон, постоји и нула, као нерешен резултат, у случају да нико не буде изгласан. И у таквом исходу неко мора бити губитник, а пошто се ради о политичком надметању већине и мањине, није тешко претпоставити ко би то могао бити.

Дакле, бирају се директори у једнаест предузећа чији је оснивач град. У два ће се поновити конкурс (РТК и „Нискоградња“), а до краја процедуре стигло је укупно петнаест кандидата. За Јавно стамбено предузеће има их четворица, за „Паркинг сервис“ двојица, док је у осталих девет једно предузеће – један кандидат.

У трку је ушло знатно више тендената на директорске столице, али их је поприлично још у старту дисквалификовано јер је комисија за избор (пр)оценила да нису ваљано приложили све што је у конкурс тражено. Накнадно су два-три кандидата одустала, саопштено је – по личној вољи, да би потом сви који су прешли претходне степеннице ишли на усмене и писмене провере. То им је било нешто као мала матура, без доказа да су тестови били „провољени“, јер су сви добили бодове којима потом конкуришу за „упис“ у директоре. Комисија је оценила да нико није пао, односно сви су положили.

Међутим, на крају целог процеса је одборничко сито, које може да буде онолико густо колико му политичка воља одреди. Другим речима, одборници и нису нешто квалификовани да мере све потребне капацитете кандидата за директоре, то од њих нико нити тражи, нити очекује, већ је њихово да дижу руку по налогу шефова политичких опција којима припадају.

Е, сада мало најављеног кладионицарског духа.

За шесторицу кандидата гарантовано неће бити проблема да „прођу“ јер су са кадровских листа владајуће коалиције, а уз то четворица и немају противкандидата, међутим, питање је шта ће бити са осталима који поседују партијске легитимације „других боја“, у овом слу-

чају конкретно плаво-жуте, јер наступају „испред“ Демократске странке.

С обзиром да је познато како последњих неколико година међусобно опште градске демократе и „Заједно за Шумадију“, изгледа да би било бацање пара кладити се да „жути“ могу да добију наклоност већине. Додуше, било је спекулација да би баш на избору директора јавних предузећа могао да се деси обрт у смислу поправљања односа између ове две опције, али нису препознати никакви сигнали који би то наговештавали. Зато је најреалнија процена да ће ДС кандидати за директоре остати у „бубњу“, да ће они који нису умели да напишу пријаву за конкурс наставити да раде исте послове у веде стању и да ће потом бити нових конкурса да би се партијски све „у-подобило“.

После свега, једино ваља подсметити шта је био прокламовани смисао јавног избора директора свих предузећа под окриљем државе и локалних самоуправа: департизација, деполитизација, струка испред политике и све у том смислу. Ако се то постиже тиме што ће будући директори замрзнути страначке функције, онда се нисмо добро разумели.

Градоначелници

Случајност је што су се истог дана Уједињени региони Србије и Демократска странка огласили истоветним политичком иницијативом – да се градоначелници бирају непосредно, односно гласовима свих грађана. Случајност је зато што се ове две странке, некада коалициони партнери, нису више „улепо“, па се нису договарале о „пресликано“ наступу, али добро је кад се подударност ставова о очигледно добром предлогу догоди на било који начин.

Разлог што је Драган Ђилас у недељу тражио да се градоначелник Београда, а сам је додао – и у свим другим градовима, убудуће бира на општим изборима има директан повод у предлогу напредњака да се он укљони са мест првог човека престонице, али тако што би се прекомпоновала већина у Скупштини града, која потом с градоначелником може да ради шта јој је воља.

С друге стране, Уједињени региони само обнављају нешто што су и раније испостављали као политички захтев, а може се претпоставити за-



Карикатура: Горан Миленковић

што то чине сада када су „откачени“ из републичке власти. Подсетимо, УРС се од раније залаже не само да грађани директно бирају градоначелнике, већ и да се одборници за скупштине општина и градова бирају по већинском систему, тако што би људи у својим изборним једицима гласали за кандидате по имену и презимену, а не као сада – да заокружују партијске листе с којих се потом скидају „народни представници“ на руду углавном непознати.

Подсетимо, Србија је само 2004. године имала локалне изборе када су грађани између више кандидата одлучивали ко ће им бити градоначелници, међутим у време Коштуничине владе, наводно због низа лоших последица, Скупштина је усвојила промену закона и враћање на старо – да градоначелник буде одборник коме локална скупштина да највише гласова.

Извесно је да Ђилас неће на садашњој функцији дочекати промену изборног система јер су му социјалисти као садашњи коалициони партнери у Београду очигледно окренули леђа у име пакта са напредњацима. Међутим, ни УРС не треба да се нада да ће, не „колико сутра“, него и до наредног изборног циклуса,

изборна правила за „локал“ бити измењена онако како они траже. Разлог је једноставан: напредна и социјалистичка партија које сада владају Србијом заступају изразито централистички концепт државе, с којим се не „римује“ то да локалне

заједнице имају „превише“ демократије, у шта спада и непосредно бирање градоначелника. Кад би тако било, тешко би се командама из Београда прекрајала власт у општинама и градовима, за шта су СНС и СПС, показало се, прави махери.

Леденица као лопта

Станаре зграде у Улици Војводе Путника, дијагонално од Студентског дома, у понедељак је узнемирио јак ударац непознатог предмета за који нису знали одакле долази. Ударац су чули и људи у околним кућама. Звук се јако пренео јер је „предмет“ ударио у металну ограду на једној од тераса зграде.

Људи су изашли из станова, почели да се распитују да ли је неко видео шта је то „долетело“, а онда су се бацили у потрагу. Једино су могли да претпоставе одакле је звук дошао. На крају је један од станара нашао загонетни предмет: на тераси је стајала леденица величине рукометне лопте. У команди и веома чврста.

Тек тада су почеле недоумице – одакле толики лед?

На небу је било нешто облака, али оних ретких и безопасних. Ни киша није падала, нити је било грмљавине, дакле то није могло бити нешто што се зове град, а очигледно је пало с неба. Развијене су и разне „теорије“, али најприхваћивије објашњење дао је један „начитан“ пролазник који је је тврдио да се велика леденица „откачила“ од авиона.

Како било, срећа је што је ударила у гелендер терасе, јер само двадесетак метара даље је аутобуска станица на којој увек има поприлично људи.

energetski efikasni prozori i vrata

SUNCE

sniženje cena
popularnih
modela PVC
i alu vrata

akcija traje do 01. novembra
034/330 870 suncemarinkovic.com

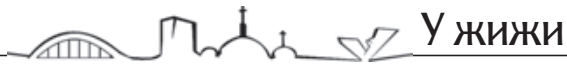


ЖИТОПРОДУКТ
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5



Са великом кинеском фабриком која производи лаке камионе, комбије и мини аутобусе започели су озбиљни преговори и реална су очекивања да у првој фази они започну производњу својих модела у Крагујевцу, а потом и да постану власници „Застава камиона”

Пише Милош Пантић

Ни „Ивеко,” нити фирме из Индије или Јужне Кореје, нису више на листи потенцијалних партнера и будућих нових власника фабрике „Застава камиони”, већ ће то, по свему судећи, бити једна велика кинеска фабрика. Вест да је познати кинески произвођач лаких камиона, комбија и мини бусева заинтересован за партнерство са Фабриком камиона из Крагујевца објављена је након посете председника Србије Кини.

Да су преговори озбиљни потврђује и Ђорђе Несторовић, директор Фабрике камиона, који ће већ крајем овог месеца посетити кинеску фабрику, чије се име за сада држи у тајности. Недуго затим, половином октобра, делегација кинеског партнера посетиће Крагујевац и овдашњу фабрику да се на лицу места упозна са условима за производњу.

Драган Срејовић, генерални директор Групе „Застава возила”, којој припада и Фабрика камиона, био је члан делегације која је са председником Николићем пре две недеље посетила Кину и вишемиллионски град на југу ове земље и фабрику са којом су започели преговори, одакле доноси изузетно повољне утиске.

■ Контакт од раније

Срејовић открива да ово није био први сусрет представника Фабрике камиона и кинеских партнера. Први контакт успостављен је још пре три месеца, када је Група „Застава возила” објавила оглас којим тражи стратешке partnere за крагујевачку Фабрику камиона и Фабрику специјалних возила у Сомбору. За оба предузећа пријавила су се по два заинтересована произвођача, с тим што је ова велика кинеска фирма показала интересовање и за сомборску и за крагујевачку фабрику.

Убрзо су са Кинезима започели преговори и њихова делегација је већ једном, и пре посете државне делегације Кини, долазила у Крагујевац и видела погоне фабрике камиона.

То су врло озбиљни и квалитетни разговори и први протоколи о сарадњи потписани су приликом посете државне делегације Кини. Они су заинтересовани да у Крагујевцу производе неко од лаких теретних возила из свог програма, а

НОВИ ВЛАСНИК „ФАБРИКЕ КАМИОНА” НА ВИДИКУ

Кинези долазе



КИНЕСКЕ ПАРТЕНЕРЕ У ФАБРИЦИ ЋЕ ДОЧЕКАТИ 420 РАДНИКА

у Сомбору пик ап возила и возила са надградњом. Надамо се да ћемо доћи до стратешког партнерства, али још не знамо ког облика. У сваком случају, то партнерство као крајњи исход требало би да има приватизацију Фабрике камиона, односно да Кинези постану њени нови власници, каже Драган Срејовић.

Он напомиње да до овог решења треба доћи поступно, прво кроз уговор о производњи кинеских возила у Крагујевцу. Срејовић очекује да ће продаја крагујевачке фабрике да се обави на нови начин, кроз измене постојећег закона о приватизацији које је највише нови министар привреде Саша Радловић. То би значило да се продаје имовина фабрике,

уз обавезу преузимања радника, а не капитал предузећа, који подразумева да се преузимају и наслеђени дугови крагујевачке фирме, који нису мали. Овакав модел већ је примењен у Крагујевцу код приватизације предузећа „Филип Кљајић”, на пример.

Срејовић напомиње да су у овој фази преговора отворене разне опције, па и она да кинески модели који би силазили са трака у Крагујевцу задрже ознаку „Застава”, која је као произвођач возила са шест деценија традиције позната и призната у Европи и свету много више него код куће.

■ Лепи модели

Ђорђе Несторовић, директор Фабрике камиона, спрема се да у другој половини овог месеца са још једним сарадником посети кинеску фабрику са којом се преговара. Циљ посете је да виде колико су ова фабрика и њене линије компати-

билне са крагујевачком и да ли је могуће релативно брз старт производње њихових модела у центру Шумадије. Несторовић каже да је видео фотографије кинеских лаких теретних возила из ове фабрике и да су то веома лепа модели.

Према информацијама које има директор фабрике, намера кинеских партнера је да са производњом својих возила у Крагујевцу у првој фази покрију тржиште Југоисточне Европе и једног дела Африке, а да потом одавде покушају да освоје и купце у Западној Европи.

Њихова возила су веома квалитетна и модерна, не само по дизајну. Они су усвојили европске и америчке еколошке стандарде из екологије и имају еуро 6 моторе, па би када овде започну производњу морало да се у нашој фабрици обави такозвана хомологација. Наш партнер са којим преговарамо је веома велика и успешна фабрика, која је већински у приватном власништву, али је и држава власник једног малог дела. То је обострано корисно, јер држава има увид у пословање, али тој фабрици омогућава да из државних фондова добија врло повољне кредите за развој. То је све потпуно супротно од наше ситуације, где се јавна предузећа финансирају из буџета, али у својим јавним набавкама форсирају куповину страних возила, што се нашој фабрици и те како обило о главу, закључује Несторовић.

Кинеске партнере, ако се очекивања испуне и дођу у Крагујевац, у Фабрици камиона ће дочекати око 420 радника. Овде је управо спроведен још један у низу социјалних програма, по којем ће 303 запослена уз неки вид опптемни напуштају предузеће, а уговори о исплати надокнада се склапају управо ових дана.

Директор Несторовић каже да је структура оних који одлазе повољна када се погледају године старости, јер је пре овог социјалног програма просечан радник предузећа имао 54 године. Гледано по квалификационој структури, међу онима који напуштају фабрику и пак су малу превагу однели производни радници над административцима, али је занимљиво да фирму напушта и велики број највиших руковођаца. Тако су се са Фабриком камиона опростила и три од седам најближих сарадника директора, и то директор маркетинга, директор за кадровске и опште послове и директор набавке.

Када се подвуче црта, видимо да је отишло и јако много добрих мајстора и да ће недостајати највише радника струке заваривача и пресера. За једну озбиљну производњу какву очекујемо да ће започети кинески партнер сматрам да ће бити потешко запошљавање нових радника. Али, повољна је околност што ће то заправо бити смена генерација, јер је отишло доста шездесетогодишњака, а на њихова места очекујемо да ће доћи млади квалификовани људи, закључује Ђорђе Несторовић.

По акционом плану, који је почетком овог лета објавила Влада Србије за 179 предузећа у реструктурирању, међу којима се налазе и „Застава камиони”, предвиђен је крај поступка реструктурирања и продаја или стечај. Ова фабрика нашла се у групи фирми за које је продаја предвиђена до краја ове године или следи увођење стечајног поступка. Вести из Кине, међутим, доносе реална очекивања да је опасност од стечаја и гашења велике домаће фабрике камиона са дугом традицијом остала иза нас.



ПАРТНЕР ЈЕ ВЕЛИКА И УСПЕШНА ФИРМА: ЂОРЂЕ НЕСТОРОВИЋ, ДИРЕКТОР ФАБРИКЕ КАМИОНА

СУДБИНА ПРЕДУЗЕЋА ИЗ ГРУПЕ „ЗАСТАВА”

Највећи збринути

Након управо завршеног изјашњавања за прихватање социјалног програма, од 1.825 запослених у шест предузећа и неколико пратећих фирми Групе „Застава возила” за одлазак уз отпемнину изјаснило се 524 запослена, а највише у фабрици камиона – 303 радника.

Драган Срејовић, генерални директор Групе, каже да се све активности из акционог плана Владе Србије о завршетку реструктурирања у 179 предузећа, у које спадају и фирме из ове Групе, одвијају у добром смеру. Он очекује да ће до краја овог поступка, а то је половина идуће године, четири највећа предузећа из Групе „Застава возила” са око хиљаду запослених имати решену и осигурану будућност.

Фабрика камиона са око 400 радника ушла је у озбиљне преговоре са кинеским партнерима, а они су заинтересовани и за Фабрику у Сомбору. Фабрика „Застава ИНПРО”, која запошљава инвалиде рада и има 315 радника, изузета је од приватизације и треба да добије статус државне фирме. Истовремено, ова фирма, која успешно извози приколице у Француску, ускоро треба да пришири извоз и у Русију и Белорусију, чиме би обезбедила пуну запосленост радника. Четврта на листи великих фирми која ће обезбедити даљу егзистенцију је Медицина рада, која има 245 запослених, и где се за одлазак са отпемнином изјаснило 20 запослених. Ова установа треба ускоро да буде преузета од државе и укључена у државни систем здравства. Тиме би око 1.000 радника из ова четири предузећа стекла сигурну будућност, каже Срејовић.

Преостaje да се реши даља судбина мањих предузећа и радних јединица, као што су „Застава хортикултура” са 55 запослених, која има уговор о партнерству са једном италијанском фирмом, или „Застава резервних делова” са око 30 радника. На крају, остаће да се реши питање и самог Холдинга, односно Групе као кровне фирме која као власник капитала води све послове око приватизације фирми чланица, а има преко 200 запослених. Када закључи посао са приватизацијом Група ће се расформирати, а запослени добиће отпемнину, јер нема логике да неко купи холдинг предузеће, чија је улога управљање другим предузећима.

МАРКЕТИНГ
marketing@kragujevacke.rs

телефони
333 111
333 116

НОВА ИДЕЈА ЗА КНЕЖЕВ АРСЕНАЛ

Пијачне
тезге
у згради
– споменику
културе

Пише Александар Јокићевић

Актуелна градска власт годинама преговара о напуштеном војном комплексу касарне „Војвода Путник” где планира изградњу библиотеке, зелене пијаче и измештање „Градске тржнице”. Међутим, од тога за сада нема ништа, а члан Градског већа Небојша Васиљевић каже да Министарство одбране годинама и деценијама ремети развојне планове града.

Према Васиљевићевим речима, измештање Зелене пијаче је преко потребно граду, јер пешачка зона у Краља Петра првог, али и у улицама Бранка Радичевића, Лоле Рибара и Милоја Павловића свакако нису довољне Крагујевцу. Управо из тога разлога Градско веће разматра могућност да „тежиште” вароши измести на нови простор, оивичен улицама 27. марта, Дечанском и Црвеног барјачета, заправо, на нови градски трг поред Малог парка, уз зграду „Градске тржнице” и плато данашње пијаче.

Васиљевић открива да град и не рачуна да ће у догледно време постићи икакав договор са Војском око касарне, јер је из Министарства одбране стигао допис да се касарне „Војвода Радомир Путник”, изузима из Мастер плана и да више није на продају, пошто је значајна за безбедност земље. Стога град за нову Тржницу и Зелену пијачу „нишани” простор за који су до сада биле планиране сасвим друге намене, углавном везане за културно образовне садржаје и делатности, а то је Кнежев арсенал.

Разматра се идеја, која, мора се признати, има условне капацитете, а са друге стране имамо Кнежев арсенал који је девастиран. Размишљања су да у хали Кнежевог арсенала од 6.000 квадрата буде смештена Зелена пијаца. То је, наравно, далеко више од данашњих капацитета пијаче под кровом, отприлике четири пута више, што значи да би будућа пијаца у потпуности била наткривена. Осим тога, постоји простор за паркирање, и што је свакако од значаја, није ван центра града, пошто је измештамо свега неколико стотина метара од данашње Тржнице, наводи Васиљевић.

■ Још један градски трг

Тиме зграда „Градске тржнице” остаје слободна за нове садржаје, а то је опет начин, додаје Васиљевић, да се и овај објекат који је под заштитом сачува. Садашњи локали и продавнице по ободу тржнице „виђени” су за кафиће, ресторани, послатичарнице, галерије, а на

платоу садашње пијаче и према Малом парку планирају се баште, док би сама хала „Градске тржнице” могла да буде зимска башта.

Али, вратимо се „Кнежевом арсеналу” и ранијим идејама чему би послужио овај историјски вредан објекат. Подсетимо, у здањима некадашњег крагујевачког Артиљеријско-техничког завода, познатијег као Кнежев арсенал, који је град својевремено купио од „Застава камиона”, (укупно око 7.000 квадрата и четири хектара) према прошлогодњим најавима требало је сместити Филолошко-уметнички факултет, Завод за заштиту споменика културе, Радио телевизију Крагујевац и Центар за едукацију и стручно усавршавање наставног особља, за чије смештајне капацитете су, тврдило се, Швајцарци изразили спремност да уложе део средстава.

Најављиван је наредни корак, да се цео простор прогласи културно-историјском целином под заштитом државе, али и да се, уколико се обезбеде средства, од „Застава камиона” и Војне фабрике откупи остатак комплекса који се сврстава у индустријско наслеђе, који можда броји око десет хектара.

Градска Управа за имовину и Универзитет у Крагујевцу, између осталог, основали су радну групу која би требало да отпочне израду пројекта, како би се знало колико ће коштати претварање старог здања Кнежевог арсенала у зграду ФИЛУМА-а, а током 2012. године требало је остварити трећу и завршну фазу великог плана, конкурисати за средства из претприступних фондова Европске Уније.

Како је рекао тадашњи министар културе и информисања Предраг Марковић, у пројекат се већ укључио и експертски тим из Француске, који је у једном тренутку посетио Крагујевац и у извештају констатовао да је Кнежев арсенал могуће претворити у културно туристичку дестинацију.

Град је министру културе Марковићу уручио Писмо о намерама ревитализације старог градског језгра, што је омогућило да се из државног буџета обезбеде средства, између осталог, за санацију звоника Старе цркве и реконструкцију Старе скупштине. Тиме су, заправо, започели процес ревитализације јер су Стара црква и Стара скупштина на самом „прагу” комплекса Војно-техничког завода.

Осим тога, тврдило се да је спремност да се укључи изразило и Министарство просвете, које је заједно са Министром културе требало да обезбеди неопходна финансијска средства за предвиђено уселење ФИЛУМА-а. Тада је члан

Разматра се идеја да у хали Кнежевог арсенала буде смештена Зелена пијаца, чиме би се, по овој замисли, „тежиште” вароши, угоститељство и забавни садржаји уселили на нови градски трг поред Малог парка и садашњу зграду „Градске тржнице”. Ово је трећа по реду промена намене Кнежевог арсенала у плановима градске власти, која је била виђена за смештај ФИЛУМА или филмски град, па бисмо сада добили нову пијачу у објекту који је заштићен као споменик културе



ПРЕ ГОДИНУ ДАНА ИМАО САСВИМ ДРУГЕ ПЛАНОВЕ: НЕБОЈША ВАСИЉЕВИЋ

Градског већа Небојша Васиљевић најавио да ће се наредне године (2013.), сигурно кренути са реализацијом пројекта који су планирани за локацију Кнежевог арсенала:

– У току је израда пројекта извођења стања. Природно је да се ове институције нађу на једном месту, а према ранијем договору са Универзитетом, с обзиром на то да је реч о отприлике 7.000 квадрата, биће довољно простора и за део ФИЛУМА-а, највероватније за одсек графичког дизајна, али о томе коначну одлуку треба да донесе Универзитет.

Град мора имати решење за смештај Завода за заштиту споменика културе, који привремено борави у згради Радио телевизије Крагујевац у Улици Бранка Радичевића. С обзиром на просторни капацитет Кнежевог арсенала град ће улагањем у пренамену решити и проблем РТК, јер студио и редакција телевизије се налазе у Тржном центру „Раднички”. Свакако, нацртом буџета за наредну 2013. годину предвиђен је почетак ревитализације овог простора, изјавио је лани Васиљевић.

■ Нови обрт

Универзитет није дао коначну реч, држава нема новца и све је стало. Министарство културе је на основу поменутог протокола с краја 2011. године финансирало пројекат постојећег стања Машинске радионице, што је основа за даље потезе. Бар је требало да буде тако, односно да Стара ливница остаје музеј, Чаурница да буде преуређена за деканат, а Машинска радионица да буде претворена у факултет.

Подсетимо, средином новембра прошле године, приликом посете Старој ливници, Машинској радионици и Чаурници, тадашњи министар културе Републике Србије Братислав Петковић рекао је да ће све учинити како би помогао ревитализацији Кнежевог арсенала. Он је тада истакао да је пројекат ревитализације крагујевачког Кнежевог арсенала стигао у министарство, као и да инвестирање у сачуване репрезентативне индустријске грађевине зависи од новчаних средстава које ће Министарство културе бити спремно да издвоји у ове сврхе.

Треба рећи да већ неколико година постоје различити планови за простор са десне стране Лепенице и нову намену Кнежевог арсенала. Размишљало се да се на том простору удоме кафићи и ноћни клубови, а пре неколико година најављивана је сарадња са Емиром Кустурицом, односно оснивање филмског града. Не треба заборавити да је иностранство копродукција пре две године овај простор изабрала за део снимања серије „Титаник - крв и челик”. Управо је била обновљена Машинска радионица, што и јесте највећи објекат „Кнежевог арсенала”, а обновљена је и Чаурница, али је убрзо све запуштено. Овде су снимани и кадрови домаће серије „Равна гора”, а већ три године на платоу Кнежевог арсенала, поред очуваног индустријског димњака одржава се рок фестивал „Арсенал фест”, који је постао познат у Србији и региону.

Али, све што је продукцијски тим ове или оне серије уредио,

изнова је уништено, па несужењени филмски град више личи на депонију. Објектима Кнежевог арсенала газдује Управа за имовину града, физичког обезбеђења у овом тренутку нема и очигледно је да нешто мора да се промени. Отуда сада још један обрт у плановима. Али, откуд баш Зелена пијаца и Тржница, када су све идеје биле везане за увођење различитих културних садржаја, јер је реч о културно историјском наслеђу?

– Град је урадио велику студију ревитализације центра града, са посебним освртом на тај некадашњи део „Заставе”. Али, не може се очекивати да ће ти објекти који јесу велико градитељско и културно-индустријско наслеђе и сутра бити намењени производњи и индустрији. Сигурно ће се дешавати промене делатности и намене, каже Васиљевић.

Могу ли се очекивати наменска средства „са стране” за ревитализацију Кнежевог арсенала, јер говоримо о културно-индустријском наслеђу?

– Од државе, искрено, не очекујемо ништа. Једино кроз конкурсе очекујемо да добијемо средства из фондова Европске уније. Свеједно што се размишља о уселењу Зелене пијаче, услови заштите објекта Кнежевог арсенала се морају поштовати. Наравно, унутрашњост објекта је слободна и може се користити и за ту намену, образлаже Васиљевић.

Свакако треба рећи да се на некој од наредних седница Владе Србије очекује да ће цео простор некадашњег Војно-техничког завода, део који је купио град пре шест година, али и данашњи простори „Заставе камиона”, „Застава оружја” и „Пиротехнике” бити проглашени за просторну културно-историјску целину од изузетног значаја. Крагујевачки Завод за заштиту споменика културе је, иначе, покренуо ту иницијативу и обратио се Републичком заводу и Министарству културе, а министарство Влади Србије.

Појединачни објекти, Машинска радионица, Чаурница и Стара ливница већ деценијама су споменици културе од великог значаја. Из Крагујевца се лобирало и за „Дане европске баштине”, баш пошто је тема културно-индустријског наслеђе, а је централна манифестација 21. септембра бити управо у „градском” делу Војно-техничког завода, испред Старе ливнице. Уз домаћине, званице, грађане, пошто ће „велики” ВТЗ тада добрим делом бити отворен за обилазак аутобусом, и госте из иностранства, Крагујевац ће посетити и нови министар културе Иван Тасовац. Можда чујемо још неке идеје.

ДА ЛИ ЋЕ СЕ ПИЈАЦА ПРЕСЕЛИТИ НА ДРУГУ СТРАНУ ЛЕПЕНИЦЕ

(НЕ)МОГУЋА МИСИЈА НА ПРОСТОРУ СПОМЕН ПАРКА ШУМАРИЦЕ

Шта не би нарушило меморијалност

Власници земљишта којима је оно скорије враћено по Закону о реституцији заинтересовани су за изградњу спортских терена или објеката са искључиво културним садржејем, али пошто Шумарице имају статус културног добра од изузетног националног значаја, никакве дозволе за градњу не могу добити. Ипак, и људи из стручних кругова спремни су да отворе питање да ли треба омогућити постављање објеката који би овај меморијални простор оплеменили, а не нарушили

Пише Гордана Божић

Мало је оних који знају да је од 350 хектара земљишта у Шумарицама у оквиру комплекса „Спомен парк” више од 70 хектара у приватном власништву. Највећи део површина централног дела меморијалног парка је у ранијем периоду откупљен од бивших власника, а новим Законом о реституцији предвиђено је да се и преосталим власницима надокнади национализована имовина. Највећи проблем за све оне који живе на овој територији или су само власници неизграђених парцела је у томе што не могу да располагају својим власништвом, због посебног статуса који Спомен парк има од 1979. године. Као културно добро од изузетног националног значаја читав комплекс је под заштитом државе, а Законом о културним добрима изузет је од сваке нове градње, јер се не може мењати његов изглед, својство, нити намена. Власницима који имају стамбене објекте у оквиру Спомен парка дозвољена је једино адаптација у постојећим оквирима, а прогледа се кроз прсте онима који понешто засаде на својим парцелама у ободним деловима целине. Ништа више од тога се не толерише, јер суштину је да се сачува духовност и намена коју ова целина има, па су установе задужене за бригу о Спомен парку током свих ових деценија водиле жестоку борбу за његово очување. Поставило се питање, међутим, не би ли, можда, требало адекватним садржајима оплеменили одређене површине, нарочито запуштене ливаде, а да се при томе не наруши првобитна намена?

■ Власници не располажу својом имовином

Ово питање покренули су власници враћене имовине међу којима су Спасоје Богосављевић и Миланка Ерски. Богосављевићу је по Закону о реституцији враћена парцела од 35 ари, која се налази на простору између ресторана „Палисад” и Музеја „21. октобар”. Његова намера је да на тој парцели направи салон за културне намене, у оквиру које би се налазиле сликарске галерије и слично, што, како каже Богосављевић, за разлику од „Пал-



ПОТЕЗ НА КОМЕ СПАСОЈЕ БОГОСАВЉЕВИЋ ИМА ТРИ ХЕКТАРА, ПЛУС 35 АРИ КОД МУЗЕЈА

исада”, никако не би нарушавало суштину овог простора, већ би се својим садржајима уклапало и допуњавало парковску целину.

Поднео сам захтев Заводу за заштиту споменик културе, надајући се да ће имати разумевања за овакве идеје, али је он одбијен, уз образложење да се на тај начин нарушава духовност овог места. Да ли то значи да би галерија нарушавала постојећи кафански амбијент и растерала разне сумњиве типове који се овде окупују ноћу, пита се Богосављевић.

Осим тога, он је и власник



ПАРЦЕЛА КОЈА ЈЕ ВЛАСНИШТВО МИЛАНКЕ ЕРСКИ

парцеле од три хектара на прилазу шумаричком језеру где је његов деда некада имао винограде и воћњаке. На овом простору планирао је да направи етно село са разним туристичким садржајима и спортске терене, али му је одговорено да може једино да се бави пољопривредом. Богосављевић каже да нема намеру да гради стамбене зграде, нити пословни простор, већ искључиво објекте који би се уклапали у ову целину, али је њему, као и осталима који овде имају имања, практично блокирана имовина, јер им ништа није дозвољено да раде. Он наглашава да неће одустати од своје намере и да ће се обратити свим инстанцама како би се коначно нашло решење, не само за њега, него и за десетине других

то да неко може усред Шумарица да направи онолику халу, а ми који смо овде рођени не можемо ништа, пита се наша саговорница.

■ Недостају садржаји

Ово питање поставили смо и надлежнима у „Спомен парк” који су изненађени сазнањем да је држава вратила земљиште у оквиру овог културног добра, иако је законом предвиђено да се у оваквим случајевима искључиво изврши новчана надокнада. О враћању земљишта поред Музеја сазнали су тек када им је један власник доставио правоснажно решење.

У овој установи смо сви били затечени овим сазнањем јер се не може вратити земљиште које је део меморијалног простора. По правилу би требало да се у таквим случајевима исплати новчана



надокнада, па преко Скупштине града и републичког Завода за заштиту споменика културе покушавамо да видимо шта можемо да урадимо у овом, али и у неким будућим случајевима којих ће вероватно бити, објашњава Марија Обровић, шеф опште службе у „Спомен парку”, додајући да ће овај случај, вероватно, завршити на суду.

Она је потврдила да због посебног статуса ове зоне власницима није дозвољена градња, али да се у граничним зонама једино толерише бављење пољопривредом.



КАКО ЈЕ НАПРАВЉЕН ИЗУЗЕТАК ГРАДЊОМ ПОРЕД ХОТЕЛА „ШУМАРИЦЕ”

Наша саговорница се сећа да је пре петанест година власник парцеле на којој се налазила стара кућа, недалеко од споменика Нади Наумовић, почео да гради кућу, али је инспекција донела решење о рушењу које је и извршено. То је, каже она, био добар пример другима, па је настао застој у тражењу одобрења за градњу. Иначе, када се неко појави са таквим захтевом процедура је таква да га „Спомен парк” проследи овдашњем Заводу за заштиту споменика културе, а они даље републичком Заводу.

Колико је тешко било добити „зелено светло” и за најмању промену потврђује и пример када је „Водовод” хтео да сагради обичну чесму код ђачког споменика која би имала само употребну вредност. Било је потребно толико

дозвола и пројекта да се на крају одустало од такве замисли. Свако ко хоће да иде неким легалним путем углавном прође као ми у овом случају са чесмом, каже Марија Обровић.

Како је онда никла онолика хала поред Хотела „Шумарице” - нико од наших саговорника није умео да одговори.

У Заводу за заштиту споменика културе кажу да су они само посредник и да сваки предмет који добију шаљу републичком Заводу и они о њему решавају. Свих ових година било је много заинтересованих власника земљишта да макар обнове своје куће како би могли да живе у њима, али их је републички Завод све одбио.

Сада је у току ревизија граница Спомен парка, јер су се промениле катастарске парцеле, па се наддам да ће се изаћи у сусрет бар оним људима који живе у граничном подручју. Свакако би требало додати неке садржаје и у централном делу, али наше сугестије не добијају адекватан одговор. Када сам питао у Београду како је дозвољена градња хале, одговорили су ми да је то све политика и да се посао завршава преко неких других људи, каже директор Завода за заштиту споменика културе Марко Грковић.

Једна од установа која, како су нам рекли у „Спомен парку” има здрав однос према овом простору је Дирекција за урбанизам. Они су чврст бедем у одбрани ове површине од ненаменске градње, али је њихов став да треба додати садржаје који би оплеменили простор. У Дирекцији кажу да не постоји детаљни урбанистички план за цео комплекс, него је 2009. године израђен једино План генералне регулације. Због тога, каже заменица директора у Дирекцији Мирјана Ђирић, и није могуће ништа градити у том делу. Потребно је да град донесе одлуку о изради план Детаљне регулације, како би се приступило том послу.

Само за шумаричко језеро урађен је план детаљне регулације и у том делу је предвиђена градња угоститељских објеката, сплавована језеру и слично објашњава Мирјана Ђирић, додајући да би у централном делу парка требало задржати рекреативне површине без градње објеката, али и да би на месту где је некада била етно кућа требало обновити такве садржаје.

У сваком случају, читава површина прилично је заштићена свих ових година, као и почетна идеја да то буде меморијални комплекс, али би свакако требало размислити о идеји да се додају културни и рекреативни садржаји који би допунили овај простор, не нарушавајући његову духовност и значај који овај меморијални парк има.

ШУМАРИЧКО ЈЕЗЕРО У УРБАНИСТИЧКИМ ПЛАНОВИМА

Повезивање са другим локацијама

Шумарице су на нивоу Европе највећи парковски простор у центру града и обухвата површину од 352 хектара. Има делова покривених шумом, али и парковских површина. Према уговору са Дирекцијом за урбанизам из 2005. године урађен је предлог плана детаљне регулације спортско-рекреационог центра „Језеро Шумарице”, којим је дефинисан карактер градње и уређења читавог појаса око језера, као и комплетне воде, огледала језера.

Осим градње угоститељских и спортских објеката, једна од идеја је и повезивање језера са другим туристичким пунктима увођењем туристичког

воза, који би пролазио кроз Шумарице и Спомен парк, али и кроз делове града где су смештени најзначајнији културни објекти.

Подсећања ради треба навести да је некада у подножју језера постојала воденица која није сачувана, али би могла да се обнови. Такође, део према хотелу у Шумарицама могао би да буде искоришћен за постављање више објеката из етно наслеђа. На том потезу смештена је и ботаничка башта, тако да би повезивањем функција свих делова могла да настане занимљива туристичка атракција.



ЗАШТО НЕМА КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ХРАНЕ И ПИЋА У ТРГОВИНАМА

Интересе бизниса бланко штити држава

Произвођачи, увозници и дистрибутери, зарад свог профита, могу да варају, поткрадају и нарушавају здравље народа, који у бедни више брине да ли има да једе него шта му је на трпези. Представници организација које треба да штите потрошаче за то директно окривљују државу која шурује са бизнисменима, а истовремено не ствара ни законске ни институционалне механизме да се уведе контрола хране

Пише Јаворка Станојевић

Информација да су резултати испитивања квалитета воћних сокова, које је наручила Национална организација потрошача Србије, показала да 10 од 16 испитиваних производа не садрже декларисане количине воћног садржаја, уз коју иде податак да је у обмани ухваћено три од пет произвођача воћних напитака, није изазвала значајнију пажњу јавности. Изостао је потрошачки бојкот „прозваних“ робних марки на који је позвао НОПС, а осим „Делеzea“ и „Универекспорта“, који су повукли спорне производе, остали трговински ланци наставили су да продају погрешно декларисану робу као да резултати испитивања нису стигли до њих. Нису се постидели ни произвођачи, па је једино „Вино жупа“ затражило доказе, док су „Дуга Фрут“ и „Таково“ игнорисали чињеницу да су ухваћени у превари. Није било ни реакције државних органа који су плаћени да брину о томе каква се роба налази у трговинама прехранбених производа.

Недоречени закони

Подаци о обиму непоштовања закона и купаца на занемарљивом узорку онога што грађани Србије једу и пију на видело износе да се у земљи, која много полаже на потенцијале аграра, мало брине о квалитету и здравственој исправности хране. Осим што откривају да нисмо дорасли заједничком тржишту Европе за које се припремамо, чињеница да се некажњено може завлачити рука у потрошачки џеп, тако што му се уместо воћа продају вештачки додаци, побуђује сумње да су интереси бизниса успели да обезбеде заштиту државе.

Пошто им на руку иду недоречена законска регулатива, системски нерешена контрола, слабо артикулисана потрошачка снага и још увек недовољно развијени механизми тржишне конкуренције, произвођачи, увозници и дистрибутери могу себи да допусте луксуз да, у циљу свог профита, варају, поткрадају, нарушавају здравље народа који, због сиромаштва, више брине да ли има да једе него шта му се налази у тањиру.

Петар Богосављевић, председник Покрета потрошача Београда, који се једини у земљи бавио упоредним испитивањем квалитета прехранбених производа, за овакво стање отворено оптужује корумпирани држав-

ни апарат, коморски систем и делове потрошачког покрета који служе интересима произвођачког и увозничког бизниса.

Своје тврдње поткрепује аргументацијом да Покрет већ три године не може да ради испитивања која су током 18 година континуиране контроле дала изразито позитивне резултате, због тога што се замерио једном великом произвођачу млека и млечних производа.

Непосредни повод за престанак упоредних контрола је дуг према лабораторији код које смо радили анализе од 960.000 динара настао због тога што је наш партнер, Привредна комора Београда, која је суфинансирала испитивања, одбила да нам уплати обећана средства. То се догодило оног тренутка када смо открили да кисело млеко и јогурт једне познате млекаре нису здравствено безбедни. Пошто нисмо подлегли



Петар Богосављевић: Нико поуздано не зна каквог је квалитета већина прехранбених производа у трговинама, пошто њихов квалитет гарантује сам произвођач, а код увозне робе више нема прегледа на граници, него се верује ономе што пише у пропратним папирима

интервенцијама и притисцима, који нису стизали само од произвођача него и од људи из врха власти да се резултати не објаве, него смо испоштовали своју методологију и ишли у јавност са спорним анализама, уследила је блокада рачуна. Од тада се нико у земљи не бави озбиљном контролом, нити има видљивих примера организоване бригае за то какву храну једу грађани ове земље, каже Богосављевић.

Овај активиста покрета, који је испитивао квалитет хране у легалним трговинским токовима у читавој земљи, каже да је у нашем друштву тренутно немогуће обезбедити системску контролу, због опструкције државе која увек када се дође до тачке која открива њену одговорност поставља непремостиве препреке.

Ви можете да испитујете и објављујете резултате све док не откријете да је неко у државној служби некемо прогледао кроз прсте за шта је, вероватно, богато награђен, или ваше откриће не изнесе на видело да



КУПУЈЕМО БЕЗ МОГУЋНОСТИ ДА ЗНАМО ШТА

они који би морали да брину о томе шта се налази у радњама не раде свој посао како треба. Ако се усудите да прекорачите ту границу, следе притисци, па и претње. Чак и уколико успете да одолите, они нађу начин да вас ономогуће да радите што се види на нашем примеру.

То је један аспект проблема, а други је што је дозвољено да се у области контроле квалитета појаве изразите неспојивости функција. Постоји, наиме, одређен број лабораторија које прате квалитет и раде испитивања по уговору са произвођачима, њих истовремено ангажује инспекција у обављању редовних контрола, а потом исте лабораторије ангажује и суд, када је потребно судско вештачење или суперанализа. Ако овоме додамо чињеницу да је за контролу онога што једемо и пијемо задужено чак пет различитих инспекција, јасно је да су онима који брину једино о профиту по сваку цену врата широм отворена, каже наш саговорник.

Бојкот је најтежа казна

Потпредседник НОПС-а Зоран Николић такође сматра да држава није створила функционалне системске механизме којима би потрошачима било омогућено да знају шта добијају за свој новац.

Поредећи обману са мањком воћа у соковима са ситуацијом у којој би вам касалин наплатио килограм меса, а запаковао пола килограма костију, Николић каже да потрошачке организације, али и сами потрошачи морају вршити јачи притисак на државне органе и посебно на несавесне произвођаче и увознике.

Иако представљају само кап у мору, ови резултати су показали да се нешто може постићи једино ако се, за разлику од инспекција које никада не именују прекршиоце, у јавност изађе са прецизним подацима који производи не задовољавају стандарде квалитета и ко их је произвео или увезао. Ми смо тај део посла урадили, а на потрошачима је да одлуче да ли ће их и даље куповати, или ће се одлучити за оне који су успешно прошли тест. Уколико, без обзира на нижу цену, одлуче да их бојкотирају то ће бити много већа казна од оне коју би им одредила инспекција, а сигуран сам да би следећи пут добро размислили пре него што помисле да нас обмањују, каже Николић.

Позиви на санкционисање непоштеног пословања какве упућује НОПС, међутим, имају озбиљан проблем у чињеници да нико поуздано не зна каквог квалитета је већина прехранбених производа који се налазе у рафовима домаћих трговина. Пошто њихов квалитет гарантује сам произвођач кога, према тврдњама Петра Богосављевића, одговорни државни органи ретко и површно контролишу, ономе ко купује остаје да му верује на реч. Слично је и са увозним артиклима који се више не прегледају на граници, него се верује ономе што пише у пропратној документацији. Колико се поверења може имати у те папире потрошачи знају по аферма о говеђем месу из Бразила или неколико пута замрзаваној пилетини која је ушла у виршле којом се хране малишани.

Оне који би бојкотовали некавалитетну и здравствено небезбеду храну свакако би занимало у којим производима завршавају сировине које Европа лиферије из својих складишта зато што су, по њиховим стандардима, биле прејуго замрзнуте, а које су, по слову нашег закона, још употребљиве.

Производи за „царске“ трпезе

Становници земље која је преживела бомбе и осиромашени уранијум такође би волели да знају зашто

Зоран Николић: Нешто се може постићи ако се, за разлику од инспекција које никада не именују прекршиоце, у јавност изађе са прецизним подацима који производи не задовољавају стандарде квалитета и ко их је произвео или увезао

или стаје стигли до њиховог тањира, као што то знају житељи ЕУ којој стремимо? Не би било лоше ни да се објасни зашто су трговински ланци који имају сопствене робне марке најновијим законским решењем ослобођени обавезе да открију чији производи се налазе у њиховом паковању, што је у Европи обавезна пракса?

Да би добили одговоре српски потрошачи морали би да куцају на много адреса, јер земља нема обједињене системе контроле безбедности и квалитета хране. Све и да покуцају на врата пољопривредне, санитарне, фито, тржишне и ветеринарске инспекције које, делећи надлежност, увек имају могућност да лопту пребаце у туђе двориште, неће пуно постићи. Јер се и овај проблем може забашурити чувеним изговором о немању пара, људи и добрих закона.

Ова аргументација ће свакако држати воду довољно дуго, пошто ће последице које ће грађане Србије, али и државну касу из које ће морати да се одваја новац за лечење, стићи у виду болести изазваних некавалитетном и здравствено небезбедном исхраном, стићи на наплату другим владама.

Грађанима који једу оно што могу да приуште и нађу у радњама у-



megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radno vreme od 8h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continentall, Barum, ...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236



СПОНЗОР САЈМА:

agromarket

ПРИЈАТЕЉ САЈМА:



ДЕСЕТИ ШУМАДИЈСКИ САЈАМ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Крагујевац, 12-15. септембар 2013.

ПРОГРАМ САЈМА

Четвртак, 12. септембар 2013. године

10.00 часова - СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ САЈМА, културно уметнички програм Центра за неговање традиционалне културе "Абрашевић" Крагујевац - Место одржавања: плато "Шумадија сајма"

11.00 - 13.00 часова - СТРУЧНА ПРЕДАВАЊА:

"Како побољшати положај пољопривреде и села у Србији" - проф. др Миладин Шеварлић, Пољопривредни факултет Земун
"У сусрет јесењој сетви" - др Миливоје Миловановић, Центар за стрна жита Крагујевац
Место одржавања: Медија центар "Шумадија сајма"

13.00 - 14.00 часова - ПЕСМЕ ИЗ ШУМАДИЈЕ, Удружење "Крагујевац концерт" - Место одржавања: плато "Шумадија сајма"

14.00 часова - ШУМАДИЈСКА ГОЗБА, у организацији пољопривредних удружења - Место одржавања: плато "Шумадија сајма"

СТОЧАРСКЕ ИЗЛОЖБЕ (12.09. - 15.09.)

- Једанаеста регионална изложба оваца, у организацији Удружења одгајивача "Шумадија - Wuerttemberg"
- Шеста регионална изложба коња, у организацији Агробизнис центра
- Изложба ситних животиња, у организацији Удружења за одгој и заштиту ситних животиња Крагујевац
- Изложба приплодних овнова, у организацији Удружења "Агропастир"
- Изложба свиња, у организацији Удружења одгајивача свиња "Шумадија"

ДАНИ ПЧЕЛАРСТВА (12.09. - 15.09.), у организацији Друштва пчелара Крагујевац

СОКАК ЗЛАТНИХ РУКУ (12.09. - 15.09.) - изложба рукотворина

ИЗЛОЖБА СТАРИХ МАШИНА (12.09. - 15.09.), у организацији Удружења власника старих машина "Феникс"

ДЕЧЈА ШКОЛА ЈАХАЊА (12.09. - 15.09.), у организацији Коњичког клуба "Крагуј" - Крагујевац

Петак, 13. септембар 2013. године

10.00 часова - СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ПЧЕЛАРСКЕ ИЗЛОЖБЕ, уз културно уметнички програм - Место одржавања: плато "Шумадија сајма"

10.30 - 12.00 часова - "КРОЗ КГ АГРАР"

- Десет година Шумадијског сајма пољопривреде - презентација
 - "Пет година - 100 бунара" - реализација програма "Решавање водоснабдевања на селу"
- Место одржавања: Медија центар "Шумадија сајма"

12.0 - 13.00 часова - Обележавање 30 година постојања и рада Удружења за одгој и заштиту ситних животиња Крагујевац - Место одржавања: Медија центар "Шумадија сајма"

13.00 часова - ШУМАДИЈСКО ПОСЕЛО, у организацији Удружења воћара и културно уметнички програм КУД "Лепеница" - Место одржавања: плато "Шумадија сајма"

14.00 часова - "ЗЕЛЕНО ОСТРВО ГЛЕДИЊ" - промоција пројекта Уније за органску пољопривреду Србије "ЕКО плус" - Место одржавања: Медија центар "Шумадија сајма"

Субота, 14. септембар 2013. године

9.00 - 11.00 часова - ОЦЕНСКА СМОТРА КОЊА

9.00 - 13.00 часова - "ГУЛАШИЈАДА" - такмичење ловаца у кувању ловачког гулаша, у организацији Ловачког савеза Централне Србије

9.00 - 13.00 часова - Такмичење РИБОЛОВАЦА у спремању рибе чорбе, у организацији риболоваца "Багремар" и "Магма" из Крагујевца

10.00 - 12.30 часова - ОЦЕНСКА СМОТРА ПАСА, у организацији Града Крагујевца и Кинолошког друштва "КГ-2012" из Крагујевца (пријава је бесплатна)

13.00 часова - ПАРКУР - прескакање препона - Коњичко друштво "Шумадија"

13.30 часова

- Проглашење победника у кувању ловачког гулаша
 - Проглашење победника у кувању рибе чорбе
- Место одржавања: плато "Шумадија сајма"

13.00 - 16.00 часова - ЧЕТВРТА КРАГУЈЕВАЧКА ШАРЕНА ФИЈАКЕРИЈАДА, у организацији Агробизнис центра (Сајам - центар града - Сајам)

16.00 - 17.00 часова

- Проглашење победника ЈЕДАНАЕСТЕ РЕГИОНАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ ОВАЦА
 - Проглашење победника ШЕСТЕ РЕГИОНАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ КОЊА
 - Додела награда најуспешнијим учесницима "ФИЈАКЕРИЈАДЕ"
- Место одржавања: плато "Шумадија сајма", уз културно уметнички програм КУД "Дукати"

Недеља, 15. септембар 2013. године

9.00 - 13.00 часова - ИЗЛОЖБА КРАВА СИМЕНТАЛСКЕ РАСЕ, у организацији Удружења одгајивача говеда "Шумадија" уз проглашење победника

15.00 - 16.00 часова

- Проглашење победника на ИЗЛОЖБИ СИТНИХ ЖИВОТИЊА
 - Проглашење победника на ПРВОЈ ИЗЛОЖБИ МЛАДИХ ПРИПЛОДНИХ ОВНОВА
 - Уручење пехара одгајивачима за ИЗЛОЖБУ СВИЊА
 - Уручење пехара и награда победницима на ИЗЛОЖБИ КРАВА
- СВЕЧАНО ЗАТВАРАЊЕ САЈМА, уз културно уметнички програм КУД "Свилен конач" Багремар
Место одржавања: плато "Шумадија сајма"



Професори разредне наставе, српског језика и књижевности, физичке културе, математике и страних језика, њих око 150, са нестрпљењем очекују данашњу „пресуду“ Градског већа. Уместо распореда часова за нову школску годину, њима су прошле недеље уручене решења о истеку уговора, уз поруку да више немају разлога да долазе у школу.

Припремала сам се за поподневну смену када ми је зазвонио телефон. Секретарка школе ме је обавестила од дојем по решење о истеку уговора. Испричала ми је да им је из Скупштине града стигао допис у коме се каже да ми више не можемо да будемо ангажовани у школи. Желела сам да наставим волонтерски да радим, али ми је објашњено да то није могуће. Била сам сарадник, једно време сам радила преко „Прве шансе“, а последњих годину дана сам била у пројекту „Асистент у настави“. У школи, у коју сам долазила пуне три године, забрањено ми је и да радим волонтерски. Тек сутрадан сам отишла да се поздра-

БУРА У ШКОЛАМА

Асистенти у настави – ван наставе

вим са децом. Тог дана нисам имала снаге, прича једна од асистената у настави.

Пројекат „Асистент у настави“, којим се градска власт дичила протеклих неколико година као примером добре праксе током увођења инклузије, затим унапређењем наставе из различитих предмета, практично је прошле недеље једним дописом стављен „на чекање“. Градска влада данас би требало да одлучи хоће ли се и колико младих незапослених учитеља и наставника, којима је ово била једина шанса да током „чамљења на бироу“ имају барем какав-такав контакт са струком, вратити својим ђацима.

■ Препрека - нови закон

У допису који је из Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе, односно Секретаријата за образовање, стигао крагујевачким основним и средњим школама наводи се да је Протокол о сарадњи између града Крагујевца и Министарства просвете и науке, односно Школске управе, а којим је регулисано ангажовање асистената у настави, истекло још 30. јуна. Међутим, то није једини проблем.

Закон о раду, Закон о основама система образовања и васпитања, а понајвише Закон о јавним набавкама, који је ступио на снагу априла ове године, практично су подигли зид између асистената у настави и њихових досадашњих ђака.

Закон о основама система образовања заправо не препознаје асистенте у настави, већ само приправнике стажисте који у школи могу да проведу најдуже две године, док је Закон о раду још ригорознији, дозвољавајући приправниковање само годину дана. Закон о јавним набавкама, пак, предвиђа да се за сва лица која се ангажују, а нису запослена по уговору о раду или уговору о обављању привремених и повремених послова, мора расписати конкурс.

Иако се у допису директорима школа наводи тек да је потребно евидентирати све анга-

ЂАЦИ БЕЗ АСИСТЕНАТА:
УЧЕНИЦИ ОШ „МИЛУТИН
И ДРАГИЊА ТОДОРОВИЋ“



жоване асистенте и извештаје доставити у року од пет дана, сви су листом пожурили и секретарима наложили да откуцају решења о раскиду уговора. Драгослав Милошевић, члан Градског већа задужен за образовање, међутим, каже да ће пројекат сигурно бити настављен.

Пројекат „Асистент у настави“ има подршку градске власти и Школске управе као пример добре праксе унапређења рада у школама. Његовим прекидањем био би нанет велики ударац образовању у Крагујевцу. Градско веће ће седници од 12. септембра одлучити на који начин и у ком обиму ће бити настављен. На жалост, слепо се држећи слова закона, а мислим и на погрешан начин га тумачећи, поједини су пожурили, уместо да сачекају неколико дана, што је за исход имало удаљавање асистената из школа. Сматрам да не би био никакав проблем да су млади незапослени професори и даље остали са својим ђацима до коначне одлуке. Градска просветна инспекција не би ишла по школама и журила учитеље и наставнике, каже Милошевић.

Упућени у проблем свакако ће помислити да се у овом случају није испречило само неколико параграфа, већ новац. Чињеница је, на име, да асистенти у настави већ пуну годину практично раде волонтерски. Динамика исплате је таква да су пре неколико дана на рачуне учитеља и наставника ангажованих у оквиру овог пројекта легле испла-



ВЕРУЈЕ ДА ЋЕ ПРОЈЕКАТ БИТИ НАСТАВЉЕН: ДРАГОСЛАВ МИЛОШЕВИЋ, ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ

Неизвесна је судбина 150 учитеља и наставника, који су током претходне школске године били ангажовани као асистенти у настави. Протекле седмице уручена су им решења о истеку уговора, није им дозвољено ни да волонтерски наставе да долазе у школу. Градско веће данас ће одлучити у ком обиму ће овај пројекат бити настављен

те за мај и јун прошле године.

Финансијски проблем постоји. Економска криза, слаби приливи у буџету, али и чињеница да су током прошле године рачуни овдашњих основних и средњих школа неколико месеци били у блокади, допринели су да исплате касне. Свакако ћемо тај проблем имати и у будуће, док се економске прилике не стабилизују, али то није разлог и не треба да буде повод да се нешто што је добро и за школе и за децу једноставно пусти низ воду. Не треба заборавити да на бироу имамо око 500 учитеља и наставника којима је пројекат „Асистент у настави“ једина шанса да дођу до каквог таквог посла, да буду у контакту са струком и повећају своје шансе за запослење, објашњава Милошевић.

■ Крагујевачка идеја

Идеја о ангажовању младих незапослених просветара као асистената у настави је аутентично крагујевачка. Настала је пре неколико година као пилот пројекат Секретаријата за социјалну политику у оквиру кога је, путем јавних радова, посао нашло 30 незапослених учитеља.

Професори разредне наставе, као подршка у учioniци, упуслени су у моменту када је у школе увођена инклузија. Наредне године са овим пројектом смо аплицирали код Фонда за отворено друштво и у школе је ушло двоструко више учитеља. Наравно, да би добили новац, обавезали смо се да ћемо причу наставити.

Из овог је изашо читав низ подпројеката. Наредне године смо у систем убацили предметне наставнике. Неколико асистената на-

шло се и у средњим школама. Унапредили смо наставу физичког у нижим разредима основних школа, а лани смо ангажовали и четворо професора шпанског језика, понудивши у појединим школама да деца од трећег разреда факултативно уче овај језик. Захваљући томе потписали смо протоколе о сарадњи са амбасадорима Шпаније и Мексика, прича даље наш саговорник, напомињући да би прекидање овог пројекта практично све вратило неколико корака уназад.

Резултате пројекта вредновала је својевремено и Школска управа. Анкета у којој су учествовали и ментори и асистенти показује да су и једни и други овај пројекат рангирали врло високим оценама.

По мишљењу ментора, највећа вредност овог програма је што ангажовање још једног човека у учioniци доприноси да се већа пажња посвети учioniцима који су у инклузивном програму, али и надареним ђацима који, такође, захтевају „посебан третман“. Самим асистентима је, пак, најзначајније што су имали прилику да прођу кроз све фазе рада, учествују у комплетном животу школе и стекну практична знања за чије усвајање на факултету нису имали много прилике.

Чињеница је, међутим, а то каже и сам Милошевић, да је градска власт овим пројектом зашла у поле које не спада у њен делокруг. Има оних који ће рећи да у ситуацији када нема довољно новца да се финансира оно што је обавеза града не треба „бацати паре“ на оно што није по закону нужно.

Унапређење рада у школама можда није законска, али је морална обавеза сваке одговорне власти која мисли на будућност, коментарише Милошевић, верујући да је у питању само „једна правна заврзлама“, која ће данас на седници Градског већа коначно бити расплетена.

Марија ОБРЕНОВИЋ

УСПЕХ КРАГУЈЕВАЧКИХ

Најбољ

Мобилни телефон поседује 96 одсто старијих основаца и чак 99 одсто средњошколаца, готово је идентичан и број оних који код куће имају рачунар. Већина њих свакодневно барем пола сата „виси на интернету“. О опасностима које их вребају тамо, међутим, мало знају, каже истраживање које су лани спровели Министарство науке и технолошког развоја и УНИЦЕФ.

О опасностима које потенцијално прете на интернету и начинима да се од њих заштите млади могу више да сазнају на адреси bobiblogkg.wordpress.com. У питању је презентација која је недавно проглашена најбољим блогом о безбедности на интернету, а креирали су је Милан Петровић, Душан Миловановић, Немања Николић, Лазар Перовић и Данило Милошевић, ученици Основне школе „Светозар Марковић“.

„Блог за безбедан интернет“ је такмичење које је током претходне школске године организовало Удружење професора информатике Србије, уз подршку компаније „Теленор“. Задатак који су ученици добили је да сами, уз минималну помоћ наставника-ментора, креирају блог који се бави едукацијом и превенцијом и заштитом младих од насиља на интернету. На такмичењу је учествовало шездесетак основних и средњих школа, односно око 300 ученика и 60 наставника, каже Марија Андоновић Радојевић, наставница информатике и менторка победничке екипе.

Екипа осмака из „Светозара Марковића“ проглашена је најбољом у категорији основних школа. Стручни жири био је одушевљен њиховом креацијом, сматрајући је бољом и од оне која је победила у категорији средњих школа. Били

РОЂЕНДАН ЂАЧКОГ ПАР

Деценија

Кроз ову ђачку организацију прошло је на десетине ученика, међу њима су неки израсли у у политичаре, други у успешне и познате уметнике

Пред оком камере продефиловали су бивши председници, министри, али и чланови садашње владе, пребирали су по успоменама, причали како је све почело - премијера филма у режији Милана Аксића, одржана у понедељак, представљала је круну прославе десетог рођендана Ђачког парламента Прве крагујевачке гимназије. Најактивнија омладинска организација у Шумадији, а сигурно и међу најактивнијим у Србији, не би била то што јесте да је деценију постојања прославила тек једном свечаном премијером.



САДАШЊИ ПРЕМИЈЕР ЛАЗАР ЛЕКИЋ И ИРЕНА ОГЊАНОВИЋ, МИНИСТАРКА ЗА ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ

БАКА и блог у Србији



ДАНИЛО, ДУШАН, МИЛАН, НЕМАЊА И ЛАЗАР СА МЕНТОРКОМ МАРИЈОМ

Милан Петровић, Душан Миловановић, Немања Николић, Лазар Перовић и Данило Милошевић, ученици Основне школе „Светозар Марковић”, креирали су блог о безбедности на интернету који је Удружење професора информатике прогласило најбољим у Србији

су убедљиви и када су „гласови публике” у питању, освојивши 760 „лајкова”.

Милан, Душан, Немања, Лазар и Данило осмислили су занимљив блог који садржи све информације о врстама дигиталног насиља. Кутак намењен младима нуди и неколико текстова о начинима заштите, а један део блога садржи и низ савета намењених родитељима. Како би презентацију учинили примамљивијом, „окачили” су и

неколико видео игрица које су сами осмислили.

Ученици су углавном радили самостално. Креирали су блог, осмислили одељке, сами су пронашли текстове и видео клипове који на начин примерен узрасту основаца говоре о овој теми. Циљ такмичења „Блог за безбедан интернет” је управо да се подигне свест младих о опасностима које их вребају. Већина родитеља опасност види само у коришћењу фејсбука,

односно друштвених мрежа, а највећег кривца виде у рачунару, међутим, ни мобилни телефони нису безазлена „играчка”. На жалост, модерна технологија, иако је у суштини врло корисна, нуди низ начина за злоупотребу о којима деца и родитељи свакако треба да буду информисани, каже наша саговорница.

Удружење професора информатике Србије, које је организовало ово такмичење, део је Алијансе за борбу против злостављања деце путем интернета и заштиту младих.

У категорији средњих школа награду су освојили ђаци Економске школе „Нада Динић” из Земунa. Управо у овој школи у суботу, 14. септембра, биће организована свечана додела награда за победнике. М. О.

ЛАМЕНТА

постојања – стотону акција

Желели смо да овај рођендан прослаavimo мало другачије, пре свега да покушамо да „пресадимо пелцер”, па смо за парламентарце из других крагујевачких школа организовали дводневну конференцију о лидерству. Циљ нам је био да унапредимо њихова знања о омладинском активизму и научимо их свим потребним вештинама које ће им помоћи приликом организовања будућих акција, наравно и да се упознамо и повежемо, каже Ирена Огњановић, министарка за односе са јавношћу Бачког парламента.

Прошле недеље паралелно се одвијала и конференција намењена ученицима завршних разреда основних школа током које су им представљене предности уписа у Прву крагујевачку гимназију.

Од почетка септембра у холу школе су постављени и различити штандови чији је циљ да ђацима боравак учине интересантнијим. Ту имају прилику да се упознају са историјом Бачког парламента, али и забаве се на различите начине, каже наша саговорница.

За десет година, колико постоји, кроз ову организацију прошло је на десетине ученика. Међу њима су неки израсли у политичаре, други у успешне и познате уметнике. Парламент је, каже садашњи премијер Лазар Лекић, место у коме

свако може да пронађе и развије своја интересовања и допринесе унапређењу школске заједнице.

Неке од наших акција су већ постале традиција, попут конференције „Хоћу-нећу баш тај факултет” или Позоришних сусрета ученика гимназија Србије, које организујемо у сарадњи са „Сопчетом”. Са Удружењем младих ентузијаста, које чине бивши парламентарци, осмислили смо и камп „Корацима младих”, као и „Еко стрит парти”, које ћемо крајем септембра организовати и ове године. Наравно, пошто је школска година почела намеравамо да наставимо и са већ традиционалним трибинама. На овај начин су, да

подсетим, наши ученици имали прилике да упознају Бориса Тадића, Славицу Ђукић Дејановић, Радована Јелашаића, али и Дарка Рундека, Милета Кекина, Марчела, амбасадоре Аустрије, Словеније, Пољске и Америке, па ћемо ту праксу свакако наставити, објашњава Лазар Лекић.

Новина је да од ове године у просторијама Бачког парламента функционише још једна организација. На истом месту се, наиме, налази и канцеларија Европског парламента младих, међународне организације која се бави различитим проблемима виђеним очима младе популације. М. О.



ЈЕДНА ОД БРОЈНИХ, АКЦИЈА „КОРАЦИМА МЛАДИХ”

IN MEMORIAM



АКАДЕМИК
ПРОФ. ДР АНДРЕЈ МИТРОВИЋ
(1937 – 2013)

Гимназија и кошарка – симболи одрастања у Крагујевцу

Преминуо је Андреј Митровић, професор Универзитета у Београду, дописни члан Српске академије наука. Један од малог броја Крагујевчана доспелих до тог нивоа. Овај текст је израз поштовања према уваженом човеку и научнику, као лично сећање на период његове младости проведене у Крагујевцу.

Андреја сам упознао у Другој крагујевачкој гимназији. Он је увек говорио да су гимназија и кошаркашки стадион у Великом парку симболи његовог одрастања.

Школска 1955/56. година. Био је ученик ондашњег осмог разреда, а моја генерација је уписала пети, тада почетни гимназијски разред после претходне осмолетке. Друга гимназија је радила у истој згради са Првом крагујевачком гимназијом. Током те године почело се са организовањем Школске заједнице као новим самоуправним моделом ангажовања ученика. У школи су постојале политичке организације Комитет омладине и Савез комуниста. Чини ми се да Андреј није радио у њима. Деловао је у школској заједници, која је била окренута образовном раду. Његова излагања и дискусије су била далеко изнад уобичајеног нивоа. Зато је Андреј Митровић био изузетно запажен и цењен од професора и ученика.

Иако је био „само” врло добар по општем успеху, био је бриљантан из хуманистичких предмета. Од разредног старешине, професора Милорада Ђ. Вујовића, добијао је усмеравање према историји књижевности, филозофији и општој историји. Подразумевала се висока писменост и јасан стил изражавања. Андреј је говорио да су му Вујина предавања о старој српској књижевности била много богатија него она на факултету.

Гимназијска знања дала су му прве кораке ка универзитетској каријери. После велике матуре уписао се на Филозофски факултет у Београду. Према свим очекивањима, студирао је историју и остварио научни ниво изнад свих крагујевачких ђака његових генерација.

Други део његове крагујевачке младости везан је за кошарку. Брз, снажне грађе, али недовољне висине, Деја је следио спортско опредељење старијег брата Петра (касније доктора геологије и директора Института за путеве Србије). Пера Шерпа је у студентским данима био истакнути кошаркаш „Радничког”. После његове, дошла је комплетна генерација потекла из Крагујевачке гимназије: Мима Добричић Поп, Шубара, Гања, Фитиљ, Дуле Обреновић... У том тиму је играо и Андреј.

Кад је отишао на студије у Београд, наступао је за студентску репрезентацију коју је тренирао легендарни Александар Николић. Деја је од њега учио теорију кошарке и преносио је у игру „Радничког”. Иако најмлађи, смишљао је и спроводио тактику тима. Лош као гимназијалац постао је тренер подмлатка. Био сам четири године у његовој селекцији. Игралиште у Великом парку је врвело од дечака. Починјало је и по више од педесет, да би Андреј сводио на двадесетак. Тај подмладак био је међу јакима у Србији. Тројица су израсли у првотимце. Павле Ђировић. Мирослав Јанићјевић. Зоран Марковић Врба. Аматерско ангажовање Андреја Митровића дало је резултате.

Одужио се и гимназији и кошарци. После је сасвим прешао у Београд. Његов научни рад оцењивао је српски и светски умни људи. Ја сам помало пратио његово кретање. Уживао сам у књизи „Време нетрпеливих” и у ретким предавањима које је држао у Крагујевцу. Последњи пут сам видео професора Андреја Митровића на Сајму књига 2003. године. Говорио је на промоцији моје књиге „Архитектура о Крагујевцу”.

Увек сам мислио и говорио да је Андреј остао дужан да пише историју Крагујевца. У граду није било снаге да окупи неколико великих историчара који су деловали у другој половини двадесетог века, а потицали одавде. Андреј је отишао, као и академик Срејовић, професор Арсен Ђуровић и низ вредних крагујевачких посленика. Прерано је умро и талентовани историчар Дејан Обрадовић. Историја Крагујевца остаје задатак неким будућим ауторима.

Професор Андреј Митровић није радио на њој. По свом капацитету, сигурно да је могао. Можда га је спречавао неки део његове ране крагујевачке младости. Остаје ненадокнадива празнина да бар део његовог академског рада није био посвећен Крагујевцу.

др Верољуб Трифуновић,
инжењер архивске службе

ПРИТВОРЕНИ СУДСКИ ИЗВРШИТЕЉИ

Свако има своју цену

Извршитељи осумњичени да су тражили и узели мито у вредности од 50.000 динара како би успоравали наплату хипотеке по судској пресуди

Мирославу Ђ. (51) и Зорану М. (39), судским извршитељима крагујевачког Основног суда, 7. септембра криминалистичка полиција одредила је меру задржавања у трајању до 48 сати, због постојања основна сумње да су починили кривично дело примање мита, да би наредног дана били спроведени истражном судији Вишег суда, који им је након салушања одредио притвор до 30 дана.

Њих двојица се сумњиче да су од почетка године до момента хапшења од М. Н. из Крагујевца у више наврата захтевали и примили новац како би, у својству службених лица – судских извршитеља, одговлачили поступак извршења и спречили да се активира хипотека

на његову породичну кућу. На тај начин они су кроз новац и друге врсте давања од М. Н. примили мито у вредности од око 50.000 динара.

По речима Светлане Миленковић, портпаролке Вишег суда, донето је решење о спровођењу истраге против Мирослава Ђ. и Зорана М. који су негирали извршење кривичног дела које им се ставља на терет. Предстоји још саслушање сведока.

У извршном одељењу Основног суда од 2011. године налазио се предмет Н. М. на коме су се ређале различите извршне судије, да би на крају у фебруару ове године дошло време за ступање на сцену судских извршитеља, јер је М. Н. коначно требало да измири дуг од близу 760.000 динара према повериоцу, пошто је изгубио парницу

коју је водио са рођацима. Извршитељи су, како сазнајемо из извора блиских истрази, убеђивали дужника да почне да исплаћује дуг кроз рате, а да ће му они временом, посредством утицајних људи скинути хипотеку са непокретности. У том периоду наводно почиње прво плаћање за њихове услуге од 10.000 динара и то у једној кафани, а потом још у неколико наврата дотични дужник морао је да се ухвати за новчаник. Следећи пут је наводно платио 8.000 у кешу и приде исто толики износ кафанског рачуна за иће и пиће. После два месеца поменути извршитељи, који су, како незванично сазнајемо, увек долазили заједно, траже новац за услуге које су уродиле плодом, јер је у међувремену била скинута хипотека с непокретности, али у одсуству новчаних средстава М.Н. у су узели прасе с ражња уочи Ускрса.

Последње догађај датира од прошлог петка када су, како се сумња, Мирослав Ђ. и Зоран М. узели 10.000 динара које им је домаћин дао када су поново закуцали на ње



гова врата уз образложење да треба нешто да се реши, пошто је изнова покренут поступак враћања и стављања хипотеке на његову непокретну имовину, упркос чињеници да је он већ половину дуга од око 350.000 динара исплатио другој страни посредством адвоката. Предаја претходно обележеног новца обављена је на тераси домаћина.

На основу свих сумњи које су биле познате полицији извршена је припрема од стране Полицијске управе и починиоци су ухваћени на

делу приликом узимања обележеног новца, који је и пронађен код једног судског извршитеља када је покушао да оде са лица места. Чак је покушао и да одбаци новчанице, правећи се да нема појма о чему се ради.

Иначе, заједничка акција крагујевачке криминалистичке полиције и Вишег тужилаштва реализована је након праћења активности судских извршитеља у протеклим месец дана.

E. J.

ПОЛИЦИЈА

Трговали дрогама

Лазар Р. (26), Бура В. (28) и Иван И. (39) из Крагујевца приведени су истражном судији Вишег суда због постојања

основа сумње да су извршили кривично дело неовлашћено стављање у промет опојних дрога.

Постоје основи сумње да су Бура В. и Иван И., у августу и септембру ове године, од Лазара Р. куповали хероин и марихуану. Претресом њихових станова пронађено је 4,3 грама хероина и 112,4 грама марихуане.

МУКЕ СА ДОКТОРИМА

Бол у оку и у души

Након безазленог ширења зеница, Драгици Марковић су очи отекле, сутрадан јој се појавиле красте по челу и глави, а до коначне дијагнозе чекала је пет дана, обилазећи разне ординације. Од несносних болова које данима трпи више је, каже, боли неосетљивост медицинског особља

Да је знала какву ће голготу проћи, Драгица Марковић ни у лудилу претпрошлог понедељка не би отишла на безазлено ширење зеница. Уместо са наочарима на носу, недељу дана касније она лежи код куће, напола слепа, отеклих очију, изравањеног чела и главе и у великим боловима. Да ли је њеним мукама допринело ширење зеница не зна, али зна да је на дијагнозу чекала пуних пет дана, шетајући се од једне до друге ординације. Ни чињеница да је тек после седам дана делимично на једно око прогледала и да због ужасних болова ноћима није спавала не сметају јој колико малтретирање од једног до другог лекара са краја на крај града.

- Претпрошлог понедељка отишла сам код очне лекарке. Први пут када ми је ставила капи у очи није се ништа необично десило, међутим, када је поновила ширење зеница осетила сам несносан бол у левом оку. Рекла сам одмах да ме око боли, али је докторка објаснила да за то нема разлога. Бол, ипак, није престајао, прича Драгица.

Увече је око почело да јој отиче, па је одмах отишла у Дом здравља у Станову, пошто амбуланта у Ердечу, где иначе станује, није радила. - Отишла сам око седам увече. Медицинска сестра ме одмах изгрдила што долазим тако касно, иако раде до осам. Једва сам јој објаснила да ми је око отекло током поподнева. Докторка ме примила, дала ми лек за алергију и рекла да се јавим ујутру уколико ми оток не спласне, прича наша саговорница.

Сутрадан је ситуација била још гора. Драгици су по челу почеле да се појављују ране, а око је натекло још више.

- Поново сам отишла у Станово. Добила сам упут за очног и кожног лекара. Докторка на очном у АД-у, она иста код које сам ширила зенице, дала ми је неку маст и рекла да се јавим кожном уколико се оток не повуче. Питала сам је да ли да мажем и друго око, али ми је тврдила да се оток сигурно неће ширити. Међутим, истог поподнева захватио је и друго. Више нисам видела ни прст пред оком. Болови у глави су ме мучили толико да сам по целу ноћ шетала уместо да спавам, жали се Драгица.

Сутрадан се поново упутила код свог лекара да потражи лек за болове.

- Добила сам таблете. Читаву кутију сам испила и није ми било боље. Ране су се прошириле свуда по глави. Поново сам отишла код лекара. Докторка ми је појачала терапију. На послетку ме је, у петак, послала поново на очно, а добила сам упут и за кожно, прича даље Драгица.

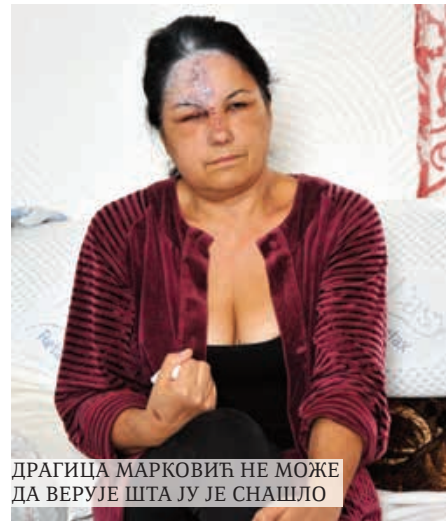
Кожни лекар је, коначно, поставио дијагнозу. - Лекарка ми је објаснила да је вирус херпеса напао очни живац и преписала ми терапију. Практично је ваљда ширење зеница активирало вирус. Када сам се са коначном дијагнозом вратила код очне лекарке добила сам само њено „жао ми је”, прича Драгица.

Н и с а м а не зна колико је различитих лекова попила у протеклим неколико дана. Тек на упорно инсистирање да у стању у коме је не може сваки дан да долази до Дома здравља по ињекцију против болова, послали су јој сестру за кућне посете.

- Пошто се испоставило да у оваквим случајевима аналгетици у таблетама не помажу, почели су да шаљу медицинског техничара у кућну посету. И то сам једва измолила. Упорно сам објашњавала да далеко станујем и немам новца да плаћам такси. Протеклих дана сам сигурно двадесетак пута била на разним прегледима, молила комшије да ме возе. Отац је морао да иде са мном, пошто ништа нисам видела. Са оволиким боловима не знам ко би био способан да се шета од лекара до лекара и да сваки дан иде по терапију, објашњава наша саговорница.

По речима ове четрдесетшестогодишње Крагујевчанке, међутим, ништа не боли толико колико неосетљивост и равнодушност медицинског особља коју је ових дана преживела. Можда су лекарске процедуре такве да није могло другачије, али се са правом пита јесу ли некакви протоколи постали битнији од људи.

М. ОБРЕНОВИЋ



ДРАГИЦА МАРКОВИЋ НЕ МОЖЕ ДА ВЕРУЈЕ ШТА ЈУ ЈЕ СНАШЛО



Renault Nissan Srbija d.o.o. uvoznik i distributer vozila Renault, Nissan i Dacia za teritoriju Srbije, zbog proširenja komercijalnih aktivnosti raspisuje

KONKURS ZA NOVE DISTRIBUTERE

u sledećim gradovima/teritorijama:

- Beograd, opština Voždovac ili Savski Venac
- Kragujevac
- Niš
- Teritorija Negotin/Bor/Zaječar

POTREBNI USLOVI:

- Poželjno iskustvo u autoindustriji ili sličnoj delatnosti
- Atraktivna lokacija
- Objekat za prodaju i postprodaju
- Finansijski stabilno pravno lice
- Obaveza ispunjenja standarda propisanih od strane Renault-a

Molimo sve zainteresovane da svoje prijave sa što više detalja pošalju najkasnije od 15.09.2013. na konkurs@renault.rs



www.erstebank.rs

Pozovite *ERSTE (*37783) iz Vip i mt:s mreže, 0800 201 201, 060 79 79 000

**Rok
otplate
do 96
meseci!**

Brzinski Erste keš

ERSTE 
BANK
Kod nas ste uvek prvi.

Sa Erste keš kreditom visinu rate i rok otplate možete prilagoditi svojim potrebama, jer možete da izaberete kombinaciju koja Vama najviše odgovara. Rok otplate i do 96 meseci omogućiće Vam da uzmete iznos kredita i do 1.500.000 dinara bez žiranta. Kamatna stopa može biti fiksna ili promenljiva i u oba slučaja možete je umanjiti korišćenjem dodatnih proizvoda banke. Za sve informacije posetite našu internet stranicu ili naše profile na društvenim mrežama, pozovite nas putem Erste telefona ili dođite u Vama najbližu filijalu. U svako doba možete zakazati i sastanak putem internet stranice www.erstekartica.rs.



СТАМБЕНО - ПОСЛОВНИ КОМПЛЕКС „SMALLVILLE”

Квалитет, удобност и сигурност

К од некретнина, кажу Американци, три особине су пресудне – локација, локација и локација. Стамбени комплекс „Smallville” не краси, међутим, само то што се налази тик поред „Плазе”, недалеко од Шумарица, Великог парка, градских базена и на петнаестак минута хода од центра града. Модерно дизајниран стамбено-пословни објекат, замишљен тако да пружа врхунску удобност за живот по принципу све на једном месту, при том изграђен и финансиран по светским стандардима, представља јединствен концепт не само када је крагујевачка понуда некретнина у питању.

У две ламеле смештено је укупно 360 станова и 40 локала. По речима Марка Миланковића, менаџера за односе са јавношћу компаније „Нелт”, која је инвестирала у изградњу овог објекта, иако је трећина станова већ пронашла власнике, у понуди се и даље налазе стамбене јединице свих структура – од најмањих гарсоњера које имају 34, до четворобних станова, који се простиру на читавих 107 квадратних метара.

На акцији су тренутно двособни станови од 66,41 и 66,54 квадрата, као и стамбене јединице свих структура које се налазе на петом и шестом спрату. Цена по метру квадратном је 833 евра плус осам одсто, колико износи порез на додату вредност, каже Миланковић.

Екипа „Крагујевачких” имала је протекле седмице прилике да се увери да су станови не само модерно и функционално пројектовани, већ и да је приликом градње вођено рачуна о сваком детаљу. „Smallville” је пројектован тако да одступа од данас уобичајеног начина градње који за циљ има да се на што мањем простору смести што више соба. Дневни боравак, али и спава-



ИЗМЕЂУ ЗГРАДА ИГРАЛИШТЕ ЗА ДЕЦУ

Иако је трећина станова већ нашла власнике, у понуди су стамбене јединице свих структура, а оне на највишим спратовима, из којих „пуца” поглед на читав град, продају се по врло повољним ценама. Акцијска понуда важи и за локале оријентисане ка Улици Лазе Маринковића

ће собе, врло су пространи. Кухиње у свим становима су функционалне, одвојене од дневног боравак, а ходници довољно велики да се у њих смести плакар у коме је могуће одложити све потрепштине, а да се при том ништа не изгуби на проходности.

Станови на вишим спратовима, који су тренутно на акцији, посебно су атрактивни због погледа са терасе који „пуца” на читав град.

У собама се налази храстов паркет, у антреима, кухињи, купатилу и на тераси су плочице од гранитне керамике, а санитарје су врхунског квалитета.

Одлична градња, одговарајућа термоизолација, такође красе овај пословно-стамбени комплекс. Оно што представља изненађење је и савршена звучна изолација која онемогућава да се градска врева, када се алуминијумски прозори затворе, не чује чак ни у становима који су оријентисани ка врло бучном Булевару Краљице Марије.

Компанија „Нелт” потрудила се да комплекс „Smallville” буде пројектован и изведен по свим светским стандардима, користећи при том најквалитетније материјале који су доступни на на-

шем тржишту. У подруму зграде налази се гаража, која је доступна само власницима станова. Уз сваки стан купац добија и гаражно место. До гараже се стиже лифтом који води директно до стамбеног дела зграде. За безбедност станова и локала задужене су сигурносне камере, али и обезбеђење зграде које је присутно 24 часа. Одржавање месечно по стану кошта 300 динара, а у те услуге су урачунати заједничка струја (ходници, лифтови, осветљење испред улаза, у гаражи), чишћење (ходника, гараже, зими и снега) и одржавање лифтова.

„Smallville” је замишљен као својеврстан град у малом, пошто на једном месту треба да понуди све

ганизован према потребама купца. Сваки локал, такође, има засебно паркинг место у оквиру насеља „Smallville”.

Низ локала оријентисан ка Улици Лазе Маринковића тренутно се продаје по акцијској цени од 667 евра, увећаној за 20 одсто ПДВ-а. Сви станови и локали су укњижени, па за све купце нудимо могућност кредитирања. Имамо уговоре са пет пословних банака, а наша служба продаје, која се налази у приземљу „Smallville”, онима који су заинтересовани за куповину на кредит даће све потребне информације. Пошто је у цену урачунат ПДВ, сви који први пут купују стан могу



МАРКО МИЛАНКОВИЋ, МЕНАѢР „НЕЛТА” НА ТЕРАСИ СТАНА ПЕТОГ СПРАТА

Играчи и певачи академског ансамбла СКЦ-а први су из Србије после више од две деценије посетили Србе у Плашком у Хрватској, који су им приредили дочек за памћење

Када је организована група од око 80 путника из Крагујевца прошлог викенда стигла у село Плашки у Лици, наомак тридесетак километара удаљених Плитвичких језера у Хрватској, није било краја срећи његових мештана. У овом селу где је некада живело преко 7.000 Срба, а сада их је десет пута мање и у просеку имају преко 60 година, са великим одушевљењем дочекали су путнике намернике. Данас су се припремали да као прави домаћини сачекају госте из Шумадије, који су први после ратних дешавања деведесетих дошли у ове крајеве.



МОМО МАЛИНИЋ СА ДАРОДАВЦЕМ БОГОРОДИЦЕ У ДУБОРЕЗУ

БРОДОГРАДИЛИШТЕ НА

Кома см

Није први пут да редакција „Крагујевачких” добије непотписано писмо, али овога пута било је необичне садржине. Почело је питањем да ли знамо да повише „Роде”, тик уз игралиште, у наставку Улице Николе Пашића, имамо бродоградилште од кога станари „Бубња” немају мира.

Ту се вари и прави брод, прашина нам лети у прозоре, а од буке ујутру не може да се спава и све то на градском грађевинском земљишту које сви ми грађани плаћамо. Деца се играју на игралишту и изложена су прабини од варења брода и угрожена од варница које потичу од апарата за варење. Молимо Вас да нас спасите бизниса појединаца који нас угрожава, написао је анонимни грађанин.

Из писма сазнајемо да је, како каже забринут грађанин, господин који прави брод, пошто ради у „Електрошумадији”, још средином маја ове године развалио врата од котларнице у згради у Николе Пашића број 24 са намером да користи струју, иако станује у Улици Стевана Сремца. Да ли је нормално да се прави брод у самом центру града, питају, између осталог, непотписани станари.

„Бродоградитеља” Зорана Петровића стварно затичемо поред „брода”, испред гараже коју је, како каже, одавно купио иако је по даље од његове зграде.

Сигурно су и „Крагујевачке” добиле писмо из комшилук, брзо закључује Петровић и додаје да је највећи део радова изведен је у пријатељевој хали у Опорници, па не зна откуда приче о буци и прабини.



ПОГЛЕД НА СОКОЛАНУ

што је породици потребно, од удобног стамбеног простора до свих потрепштине, паркирања, куповине, посебно смо се потрудили око дечјег игралишта намењеног најмлађима, објашњава Миланковић.

Приземље оба стамбена блока резервисано је за пословни простор. На располагању је укупно 12 типова локала различите квадратуре. Површина најмањих износи 31,43 квадрата, док се највећи простире на 85,48. Посебна погодност је могућност спајања два или више локала како би простор могао бити ор-

да рачунају на повраћај износа који су платили на име пореза, прича наш саговорник.

За купце станова у овом стамбеном комплексу „Форма идеале” одобрава специјални попуст од 10 одсто приликом куповине намештаја, што је додатна погодност за све оне који желе да постану станари овог атрактивног насеља. Компанија „Нелт” за срећно усељење као пакет добродошлице поклања и десет килограма чоколаде – да удобно становање буде и слатко.

М. ОБРЕНОВИЋ



ДНЕВНА СОБА, КУХИЊА И ДЕЧЈА СОБА У ЧЕТВОРОСОБНОМ СТАНУ



МОДЕРНА ГАРСОЊЕРА, 34 КВАДРАТА

ШУМАДИНЦИ У ЛИЦИ

Обасути пажњом
и гостопримством

Повод за ову посету било је обе-
лежаване два и по века српске
православне цркве у Плашком, на
којој се по доласку Шумадица за-
вијорила српска застава, а орга-
низатор посете било је Удружење
крајишника „Зора“ из Крагујевца.

Међу бројним гостима из Крагу-
јевца били су певачка група „Студе-
нац“ и фолклор ветерана Студент-
ског културног центра. Осим њих,
пут Хрватске кренули су и глумци а-
матерског позоришта из Раче, као и
певачка група „Жегар живи“ саста-
вљена од људи родом из Лике.

Сви који су били у овој посети ни
неколико дана након доласка не
могу да обуздају емоције када го-
воре о дочеку који су им мештани
приредили.

- Таква људска топлина и добро-
та и такав пријем не могу се речи-
ма описати. Већ првог дана имали
смо кратак наступ, а наредног је
био присутан и владика карловач-
ки. Када смо се појавили у шума-
дијској ношњи са шајкачама на
глави настала је права еуфорија.
Сала Дома културе била је препу-
на, а играли смо шумадијске, као
и игре из Гламоча и Баната, прича
Момо Малинић, уметнички руко-
водиолац првог ансамбла фолклора

ШУМАДИНЦИ ИСПРЕД СРПСКЕ
ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ У ПЛАШКОМ

СКЦ-а играч ветеран. Након спле-
та шумадијских игара аплауз се ни-
је заустављао, па је ансамбл поно-

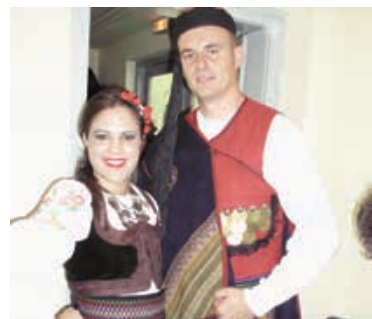
во наступио на бис.
Сва три дана била су
испуњена емоцијама,
а чланови групе били
су обасути пажњом на
сваком кораку. Меш-
тани су им доносили
слаткише, лички сир,
домаће сокове и рак-
ију. Неколико дана ра-
није из Крагујевца у
Плашки је отпутовала
једна Личанка која је
све време спремала
разне ђаконије. Један
уметник из Плашког
донео је на поклон
слику Богородице из-
резбарену у дрвету.
Незаборавно госто-
примство оставило је
снажан утисак на све
госте.

- Одушевљена сам
предивним дочеком и
пресрећна што је Сту-
дентски културни цен-
тар могао да пренесе
нашим људима који
су остали да живе у

Хрватској богатство, лепоту и тра-
дицију српске песме и игре. Сви
смо били пресрећни због дочека,
али не можемо ни да сакријемо ту-
гу јер смо се уверили да ови људи
веома тешко живе, каже Нада Мар-
ковић, директорка СКЦ-а, која је
пUTOвала са овом групом.

Пошто су направљени први кон-
такти, у плану је да се још једном
оде у овај крај и приреди целове-
черњи програм у знак захвалности
за гостопримство и доброту овим
људима. Осим тога, договорено је
да наредне године група гостује у
Карловцу, а наговештено је и путо-
вање у Сплит.

Г. БОЖИЋ



ВETERАНИ ФОЛКЛОРА СКЦ-А ИЗВЕЛИ СУ ИГРЕ ИЗ РАЗНИХ КРАЈЕВА



„БУБЊУ”

ета чамац

Можда је чамац од осам метара
чудо, јер немамо пловну реку,
каже „бродоградитељ” са „Бубња”
Зоран Петровић, чије комшије
од Комуналне полиције захтевају
да уклони пловило са јавне
површине испред гаража

- Писмо, вероватно исте садржи-
не, стигло је и у „Електрошумади-
ју” тако да ми је струја коју сам до-
вео до гараже искључена. Сада
сам кабл позајмио од комшије.

Ово је, иначе, чамац од осам ме-
тара који правим за себе. До сада
сам правило аласке, седам или осам,
али овај је нешто већи, прича Пе-
тровић.

ЗОРАН ПЕТРОВИЋ, КРАГУЈЕВАЧКИ
„БРОДОГРАДИТЕЉ”

Он при-
знаје да га је,
када је вари-
лац у хали за-
вршио посао,
ангажујући
шлеп службу
довезао и
„паркирао”
надомак сво-
је гараже у
јулу прошле
године, на
грађевин-
ском земљи-
шту за које
комшије бри-
ну. Чамац је
офарбао у о-
сновну, а по-
том и у завршну белу боју.

- Дорадио сам неке детаље у у-
нутрашњости, а колико знам, апа-
рат за варење не прави буку. Не
знам зашто им толико сметам, али
шта је ту је. Долазила је Комунал-
на полиција, наложили су ми да ча-
мац уклоним у року од пет дана
или ће ми писати мандатну казну
од 5.000 динара. Можда је ово чу-
до за нашу околину, јер немамо
пловну реку. Ја сам заљубљеник у
чамце, имам плац на Дунаву и са-



НЕЗАВРШЕНИ ЧАМАЦ МОРАЋЕ ДА СЕ СЕЛИ НА ДУНАВ



да ћу силом прилика, како знам и
умем, морати да га транспортујем
што пре у Добру, то је недалеко од
Голупца, закључује Петровић.

Како каже, није успео да испо-
штује постављени рок од пет дана
за „селидбу”, а према информа-
цијама из Комуналне полиције,
која ових дана трпи притисак гра-
ђана да се проблем што хитније ре-
ши, осим мандатне казне против
Петровића ће покренути и прекр-
шајни поступак.



ЗАНИМЉИВОСТИ

Крушка стара триста
година

Дрво на слици је крушка дивљака у селу Добрача, на месту званом Ре-
ка, на имању Томислава Глишовића. Упућени мештани тврде да је дрво
старо преко триста година, али је у добром биолошком стању. Обим ста-
бла је четири метара и крушка сваке године доноси обилне плодове. У
њеној близини је и Томислављева кућа.

Фотографију и податке о овом старовременском дрвету редакцији је
послао пензионисани професор Ђорђе Пауновић.



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПОСЛОВЕ ЛОКАЛНЕ
САМОУПРАВЕ И ОПШТЕ УПРАВЕ
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам
и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне
средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О давању сагласности на Студију о
процени утицаја
на животну средину

Обавештавамо вас да је на основу поднетог захтева "VIP
Mobile" д.о.о., из Београда, Омладинских бригада бр. 21, за
давање сагласности на Студију о процени утицаја на жив-
отну средину за ПРОЈЕКАТ – радио-базне станице "КГ
Крагујевац 3023 Станово", чија се реализација планира на
кп.бр. 7836 КО Крагујевац 3–насеље Станово 3, на тери-
торији града Крагујевца, Градска управа за послове локалне
самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевина-
рство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за
заштиту животне средине, спровела одговарајући поступак
и дала сагласност на студију, бр. III-06-501-158/12 од
04.09.2013. године.

Решењем се потврђује да је Студија о процени утицаја на
животну средину израђена у свему према утврђеним нор-
мативима који су прописани Законом о процени утицаја на
животну средину ("Сл. гласник РС", бр.135/04 и 36/09) и
Правилником о садржини Студије о процени утицаја на
животну средину ("Сл. гласник РС", бр.69/05).

Студија о процени утицаја на животну средину указује да
планираним пројектом на предметној локацији сагласно
датим условима и применом мера које су овим решењем и
студијом утврђени неће угрожавати животна средина изнад
законом прописаних граничних вредности.

Ова одлука је коначна и против ове одлуке заинтересована
јавност може покренути управни спор.



СЕДАМ ДЕЦЕНИЈА ОД ОДИГРАВАЊА ПРВЕ КОШАРКАШКЕ УТАКМИЦЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Босоноги, на трави, са фудбал

На старом фудбалском игралишту „Шумадије” пободена су два дирека, од дасака направљена табла, за њу прикован обруч а кречом извучене линије и – био је то терен на коме је 5. септембра 1943. године одиграна прва кошаркашка утакмица у Крагујевцу. Међу играчима је био и седамнаестогодишњи Александар Аца Кузмановић, касније угледни инжењер, с којим враћамо сећање на зачетак спорта који је у граду постао веома популаран

Пише: Мирослав Јовановић

Петог септембра била је лепа спортска годишњица за Крагујевца. Баш тог датума године 1943. у граду је одиграна прва кошаркашка утакмица. То потврђују и сачувана документација и сећања савременика.

На ову годишњицу подсетио је најпреданији хроничар и историчар крагујевачког спорта Мића Ранковић. Покушао је, каже, да „тамо где треба” благовремено предочи важну чињеницу из повести градског спор-

графији, једној од бројних из историјских албума Миће Ранковића. На полеђини ове старе слике пише: „Кошаркашки тим репрезентације Крагујевца који је 5. 9. 1943. победио тим Националне службе из Крагујевца резултатом 25:17 (10:6). Кошеве дали: Мајсторовић А. 14; Кузмановић 10; Оцаклијевић 1.

■ Двадесет кошева – права премија

С лева на десно стоје: Живковић С., Мајсторовић А., Кузмановић А., Клече: Петљански Д. и Оцаклијевић”. Онда се Мићи „пали лампица”.



ТИМ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ КРАГУЈЕВЦА, АКТЕР ПРВЕ КОШАРКАШКЕ УТАКМИЦЕ У ГРАДУ, И ПОДАЦИ НА ПОЛЕЂИНИ СЛИКЕ

се сећа догађаја од пре седам деценија. Исту фотографију који има Мића Ранковић и он вади из свог албума.

– Јесте, то је тим у коме сам ја играо. Назвали смо га репрезентација Крагујевца, мада то није била репрезентација у данашњем смислу, већ смо се нашли нас неколицина, скоро вршњака, и одиграли утакмицу са тимом Националне службе из Крагујевца. Било је то 5. септембра 1943. И тада се заиста први пут играла кошарка у граду, потврђује Аца Кузмановић, који је тада био седамнаестогодишњак.

Враћамо се поново на историјску фотографију (слика 1) да се ближе упознамо са играчима првог, па још победничког тима из Крагујевца. Живи подсетник је господин Кузмановић.

Слободан Живковић био је познат по надимку Цоца. После рата био је машински инжењер, једно време радио у Крагујевцу, потом се одселио у Земун, а од пре неколико година је у Херцег Новом.

Аца Мајсторовић био је свршени гимназијалац, син познатог прататног трговца. Заклан је 1944. године у околини Тузле.

Душан Петљански био је син главне старешине Великог парка и живели су у кући у којој је касније био смештен Завод за заштиту споменика културе – на ободу парка. Погинуо је крајем рата у четницима.

Четврти играч био је Оцаклијевић, г. Кузмановић се не сећа његовог имена, отац му је био директор испоставе Народне банке у Крагујевцу. Пореклом су из Македоније

Кошаркашки тим репрезентације Крагујевца који је 5. 9. 1943. победио тим Националне службе из Крагујевца резултатом 25:17 (10:6)
Кошеве дали: Мајсторовић А. 14; Кузмановић 10; Оцаклијевић 1.
С лева на десно стоје: Живковић С., Мајсторовић А., Кузмановић А. – Клече: Петљански Д. и Оцаклијевић

(Оцаклијевић) и породица се после рата вратила у Скопље.

Прва утакмица одиграна је на импровизованом терену на делу фудбалског игралишта „Шумадије”, који се налазио на месту данашњих помоћних терена стадиона „Чика Дача”. Постојале су и дрвене трибине које су делом биле покривене.

– На терену смо ископали две рупе, побили дрвене диреке за кошеве, табле су биле од дасака, које су у почетку биле праве, али су се убрзо од кише и сунца извитопериле, а обруч су направили мајстори у Војнотехничком заводу, описује први терен Аца Кузмановић.

Узгред, прави дигресију да је као дечкић, пре рата, када је одлазио код тече у Београд, у једној школи на Аутокоманди видео обруч, али без табле, и није знао чему он служи, тек касније схватио је да је за играње кошарке.

– Каква је била лопта којом смо играли? Скоро па округла, духовито описује наш саговорник. – Била је фудбалска лопта, од шивених кришки, па смо молили бога да не искочи клобук. Наравно да нисмо и-

мали дресове, носио је ко је шта имао, а играли смо боси.

Занимљиво је како Аца Кузмановић објашњава мали број кошева. Кад екипа прође двадесетак поена, то је већ био „успех”.

– Упоредо са учењем правила игре, ми смо покушавали да се извештимо и за погађање обруча. Међутим, тешко нам је ишло директно убацивање лопте у кош, већ смо махом поене постизали од табле. Затим, у то време није било ограничења времена за напад, па је једна екипа могла да држи лопту колико год хоће, а уз све то играли смо на травнатом терену, који је био и нераван, и тешко је било водити и контролисати лопту.

Иначе, утакмице су се играле два пута по 25 минута, али није било ефективног мерења времена, јер откуд тада некоме штоперница. Судио је по један судија. Кад је реч о висини играча, г. Кузмановић каже да двометраша није ни било. Он је имао око метар и осамдесет, а највиши играч у првом градском тиму био је Слободан Живковић Цоца са метар и деведесет.

■ „Шумадија” и „Трговачки” главни ривали

Гледано из данашњег времена, свакако је за посебно питање како се једна спортска игра зачала усред рата. Одговор је да се и у окупираном граду живело, наравно на један специфичан начин, и нису сви млади људи, добровољно или принудно, били војници – на једној, другој или трећој страни.

Пратећи хронологију документарних фотографија, при чему је посебно важно то што је свака на полеђини имала исписане основне податке о догађајима и актерима, знајемо да су одмах по одигравању прве кошаркашке утакмице у Крагујевцу оформљене две екипе. Наиме, 31. октобра 1943. године (слика 2) сасатали су се Спортски



та, јер седамдесет година није било каква годишњица, али нико није показао интересовање да се бар једним гестом обележи овај датум. Крагујевчани данас воле да се хвале како су кошаркашки град, али изгледа да актуелни актери мисле да све почиње од њих, док такзовани спортски радници не држе много до традиције, то су више пута показали.

Прича која следи настала је током препознавања ликова на фото-

” Аца Кузмановић: Ка-

ква је била лопта којом смо играли? Скоро – па округла. Била је фудбалска, од шивених кришки, па смо молили бога да не искочи клобук. Играли смо боси, а од опреме носио је ко је шта имао

лип Кљајић”, некада престижног предузећа у металском комплексу оне велике Југославије. Кузмановићу је сада 87 година (рођен је 1926.), али је веома виталан и добро



Кошаркашки клуб с.к. „Шумадија” који је 31. 10. 1943. победио екипу с.к. „Трговачки” са резултатом 25:13 (17:5)
Стоје, с лева на десно: Живковић, Петљански, Радојевић и Кузмановић.
Клече: Мајсторовић, Марковић и Жељковић.

КОШАРКАШКИ КЛУБ „ШУМАДИЈА” ОСНОВАН ЈЕ У ЈЕСЕН 1943. ГОДИНЕ, КАДА И ЊЕГОВ ГЛАВНИ ГРАДСКИ РИВАЛ „ТРГОВАЧКИ”

СКОМ ЛОПТОМ

клуб „Шумадија“ и СК „Трговачки“ (на свој начин претеча „Радничког“) и резултат је био 25:13, полувреме 17:5. И овај сустрет ован је на игралишту „Шумадије“ и на слици се, у позадини, види део трибина и крова.

Аца Кузмановић потврђује да су све до краја рата повремено одиграване кошаркашке утакмице, али искључиво између месних, градских тимова. Током окупације није било могуће путовати у друге градове, све време на снази је био полицијски час, није било ни превоза...

У екипи „Шумадије“ из тима репрезентације Крагујевца, која је одиграла прву утакмицу, била су тројица играча: Аца Мајсторовић, Слободан Живковић Цоца и наш саговорник Аца Кузмановић, који на фотографији препознаје и остале ликове, шесторица су играчи, док су се тројица придружила за сликање.

Први с лева, у мантилу, је новинар Николић, он о рамену има и фотоапарат. До њега је играч

Влада Николић, син учитеља, касније ветеринар у Крагујевцу, па будући инжењер Душан Тришић, син познатог лекара Тришића, затим је Луле Радојковић, син угледног трговца из Палилула. Пети у горњем реду је Аца Кузмановић и на крају, у оделу и са шајкачом на глави, је симпатизер клуба Влада Пантелић, син овдашњег бојације: Чуче већ поменути Мајсторовић и Живковић, а у средини је ветеринар Мачужић, који такође није играо. На фотографији се још види да су играчи имали сличне мајице и гаице, нешто као дресове.

Фотографије као најавентичнији „водич“ откривају нове чињенице о кошарци у Крагујевцу током Другог светског рата. Једна од њих (слика 3) каже да је 28. маја 1944. године одиграна још једна утакмица између „Шумадије“ и „Трговачког“ и опет су победили „Шумадинци“ резултатом 38:11, занимљиво је да је на полувремену било 20:1.

Из овог тима „Шумадије“ Аца Кузмановић посебно истиче новог играча Радмила Мишића, изузетно талентованог, који је у поратном периоду био најбољи крагујевачки играч. Био је син јавног тужиоца, касније је завршио ДИФ. На фотографији он је први с лева, а затим у горњем реду следе већ помињани Мајсторовић и Радојковић, док је скроз десно Аца Кузмановић. Међу тројицом који чуче у средини је Живковић, лево опет ветеринар Мачужић, а десно Тонковић, чувени фудбалер крагујевачке „Шумадије“.

Иста фотографија још нам говори да су играчи имали сличне белу мајице или кошуље са кратким рукавима, али да су и даље играли боси. Препознаје се и исти фудбалски терен „Шумадије“ на коме су кречом биле обележене линије кошаркашког терена.

Нови терен у Великом парку

И по ослобођењу града, потврђује Аца Кузмановић, кошарка се играла на истом месту, дакле и даље на трави, што се види и на наредној фотографији (слика 4). И на њој је тим „Шумадије“, једини податак је да потиче из 1945. године, а господин Кузмановић објашњава састав



У ТИМУ ИЗ 1945. БИЛИ СУ ВАСА РАЈЕВАЦ (У СРЕДИНИ) И СТЕВА ЖИЛОВИЋ



ЕКИПА „РАДНИЧКОГ“, СЛИКА ОД 18. ЈУЛА 1948. ГОДИНЕ: МИШИЋ, РАЈЕВАЦ, ДЕСПОТОВИЋ, КУЗМАНОВИЋ, ВЕЉКОВИЋ, ЖИЛОВИЋ И ЗЛАТИЋ

ПОЧЕЦИ КОШАРКЕ У СРБИЈИ

Први клубови настали пред Други светски рат

За кошаркашке почетке у Србији узима се долазак Вилијема Војланда у Београд, изасланика америчког Црвеног крста, октобра 1923. године. Он се, као и неколицина из његове мисије, како би се данас рекло, рекреативно бавио кошарком, па је ову игру почео да демонстрира и пред Београђанима. Пошто је интересовање било велико, организовао је и курс кошарке, чији су полазници били гимназијалци, наставници физкултуре и чланови Соколског друштва.

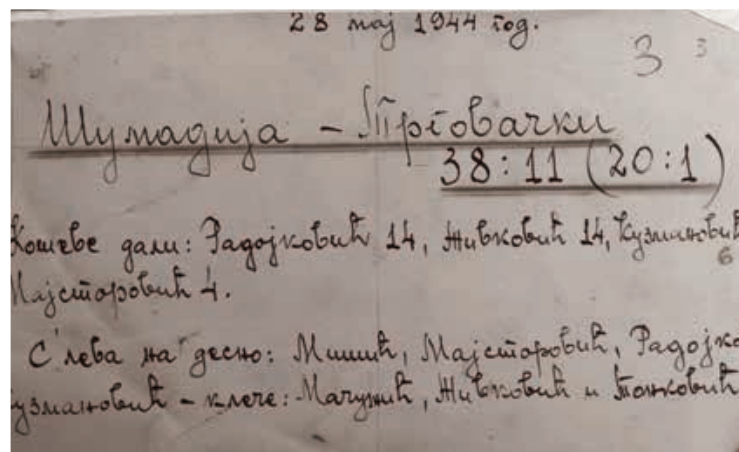
После двомесечног курса, Војланд је пред одлазак из Београда оставио опрему за кошарку, кошеве и лопте.

Први кошаркашки клубови формиран су у оквиру фудбалских – као њихове секције, непосредно пред Други светски рат. У септембру 1941. године организовано је првенство Београда, а у пролеће 1942. оснива се Српски савез кошарке и одбојке. Председник Савеза био је полазник Војландовог курса из 1923. Светислав Бата Вуловић.

У Београду се кошарка играла све време рата, а током рата одигране су и прве утакмице у унутрашњости – у Крагујевцу и Шапцу.



КОШАРКАШИ „ШУМАДИЈЕ“ НА ТЕРЕНУ ФУДБАЛСКОГ КЛУБА „ШУМАДИЈЕ“, ГДЕ СУ ПОСТАВЉЕНИ КОШЕВИ И ИСЦРТАНЕ ЛИНИЈЕ ЗА КОШАРКАШКО ИГРАЛИШТЕ



и овог тима, с тим што се не сећа као је био играч први са леве стране.

Овај други сам ја, до мене је Јован Вељковић, син генерала Вељковића, с којим сам се и окумио, а у средини је Васа Рајевац, касније познати крагујевачки спортиста. До њега је Стева Жиловић, дифовац и истакнути спортски радник, од 1967. године и први председник женског кошаркашког клуба „Раднички“, а последња двојица су Слободан Живковић и Радмило Мишић. Чим су се после рата створили услови, Аца Кузмановић је отишао на студије машинства у Београду, као и још неки другови из тима, међутим, није престајао да игра кошарку – али искључиво за клуб из Крагујевца. Каже да није ни желео да тражи место у некој од београдских екипа, једино је наступао као члан факултетског кошаркашког тима. У то време почеле су да се формирају и такмичарске лиге, прво регионалне и републичке.

Одлазили смо на утакмице како смо се сналазили, углавном о свом трошку и уз „суву“ храну. Одлазили смо у Нови Сад, Суботицу, Зрењанин, Панчево и свуда је било доста публике. Уствари, тада су утакмице одржаване уз масовне приредбе, организује се културно-уметнички програм, окупи се пуно народа, а онда већина остане да гледа и кошарку. За неке градове који су се налазили у такзавним пограничним зунанама, као што су били Кикинда или Димитровград, морали смо да добијамо посебне дозволе за путовања. Нису увек сви успели да их добију, па смо некада ишли на гостовања и са некомплетним тимом, прича Аца Кузмановић.

Он се као анегдоте сећа једног гостовања у Лесковцу, коме је предходила фудбалска утакмица њиховог тима у Крагујевцу, када је избила жестока туча међу играчима.

Било је хладно јесење време, ми изашли да се загревамо за утакмицу, кад се појави њихов председник општине и поче да држи говор. Причао је пуних четрдесет минута, ми се скочањили од хладноће, да би



КОШАРКАШИ „РАДНИЧКОГ“ НА ТЕРЕНУ У ВЕЛИКОМ ПАРКУ: ПРЕДСЕДНИК КЛУБА ШАВИЈА И ИГРАЧИ МИШИЋ, ПУЉКО, ВУЈАНИЋ, КУЗМАНОВИЋ И ЖИЛОВИЋ

он закључио како тучу у Крагујевцу треба заборавити и одиграти фер кошаркашку утакмицу. Све је то у реду, али зар му је била потребна толика говораница?

Битољу, и тамо све три године био први стонотенисер у граду.

Срећа је што смо имали такве спортисте и што данас имамо живу историју крагујевачког спорта.

ФОТОГРАФИЈЕ ЗА ИСТОРИЈУ КРАГУЈЕВАЧКОГ СПОРТА

Молим крагујевачке спортисте, посебно бивше, и потомке спортиста који у својим личним или породичним албумима имају фотографије везане за спорт у граду да ми се јаве, како бисмо се договорили о њиховом преснимавању.

То ми је потребно ради прављења збирке спортиста Крагујевца која би обухватала све спортове и њихову комплетну историју у граду. Гарантујем да ће свака слика бити безбедна и враћена власнику.

Хроничар спорта у Крагујевцу
Мића Ранковић, телефон 363-391.

РАДОВАН ЂОКИЋ, НАЈСТАРИЈИ БЕРБЕРИН У КРАГУЈЕВЦУ

Шуменко – краљ Пешачке зоне

Већ пола века ради у Берберско – фризерској задрузи и за то време ошишао је муштерија за девет фудбалских стадиона. Променио је четрнаест директора у задрузи и обукао преко 300 младих берберина. Шишао је руководиоце, градоначелнике и председнике, а неостварена жеља му је да у његову столицу седне Слободан Милошевић

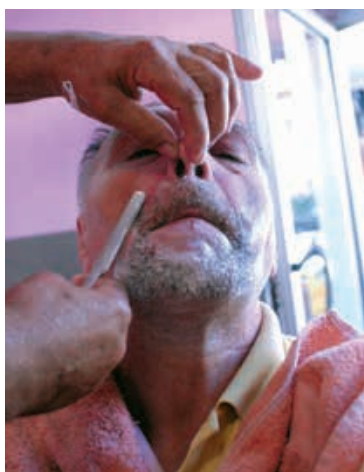
Еви који прођу кроз Пешачку зону могу видети старијег господина који неуморно, већ 46 година, шиша и брије суграђане. Мали је број оних који га знају по имену, али по надимку „Шуменко“ зна га читав град. Реч је о Радовану Ђокићу, најстаријем берберину у граду. Иако није рођени Крагујевчанин, један је од легенди града, а многи и данас свраћају у радњу само да га поздраве. Шишао је све, и обичне и најз-



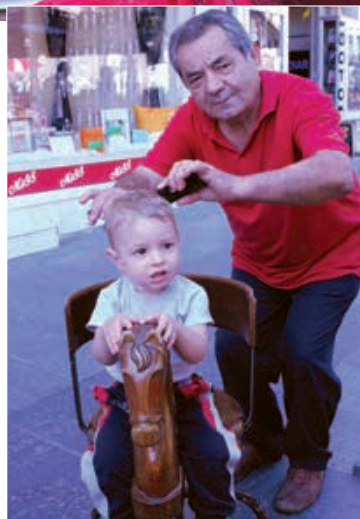
НАСТАВИЋЕ ДА РАДИ И КАД СЕ ПЕНЗИОНИШЕ



МАШИНИЦА И БРИЈАЧ КОЈЕ ЈЕ КУПИО КАД ЈЕ ПОЧЕО ДА РАДИ



НЕ КАЖЕ СЕ ЦАБЕ ДА БРИЦА СВАКОГА МОЖЕ ДА ВУЧЕ ЗА НОС



СТАРИ ТРИК СА КОЊИЋЕМ ДА ДЕЦА БУДУ МИРНА ДОК СЕ ШИШАЈУ

по руском глумцу на кога га је Радован подсећао. Са колегама се увек добро слагао, а за свој посао каже да није напоран, да је леп, честит и поштен. Иако је прво радио само са мушким колегама, данас радњу дели са две колегинице. Допустио им је да га брију када су училе занат, али ипак више воли да то ради сам. Може да обрија човека за мање од минут и по, а ту вештину је пренео на више од три стотине ђака који су се обучавали код њега. Поносан је на то што су они постали добри мајстори и имају успешне каријере. Не сећа се колико је муштерија прошло кроз његове руке, али мисли да би напунио девет „Чика Дача“.

Свој таленат показао је већ у војсци, када је на једној вежби за четири дана ошишао 800 војника.

Шишао их је од јутра до мрака, на отвореном пољу и за то добио петнаест дана наградног одсуства. Касније је учествовао на бројним такмичењима и ревијама фризура које је Задруга организовала, а као најбољи освајао је путовања у Египат, Тунис, Грчку. Колико је познат у Крагујевцу говори и чињеница да му стижу разгледнице, које су адресиране на „Господин Шуменко, Пешачка зона“, без имена и адресе, али ниједна још није залутала.

Кроз Задругу је прошло 33 мајстора и колега, мењали су се, долазили и одлазили, само је Шуменко остао до краја. Радња му је увек била пуна, па су тако неке муштерије чекале да их он ошиша и по сат времена. Објашњава да и данас има пуно сталних муштерија, а доживео је да се једна цела

породица, отац, син и унук шишају код њега.

Највећи промет Задруга је имала за време Тита, док се пред крај Милошевићеве владавине и после 5. октобра број муштерија смањило. Иако шишање и бријање кошта 300 динара, за верне муштерије у овој радњи увек је постојао попуст, а који није имао новац могао је да га донесе кад се снађе. Међутим, било је и оних који су му давали и више од тога, па је највећи бакшиш који му је икад оставила муштерија био 50 евра.

Машиницу је купио први дан када је долазио на посао и служи га већ скоро 50 година. Једини је берберин који је шишао коминистичке „шефове“, руководиоце, начелнике полиције, седам градоначелника и све директоре „Заставе“ од 1968. године.

Сећам се када је дошао Првослав Раковић, тада директор „Заставе“, да га ошишам. Радња је била препуна, а шишање је коштало два динара. Он ми је дао пет и сви су гледали да ли ће да узме кусур. Приметио је то, окренуо се ка њима



ФУДБАЛСКИ ТИМ КРАГУЈЕВАЧКИХ БРИЦА, ШУМЕНКО ЧУЧИ, ПРВИ С ДЕСНА

И поред модернизације, остао је веран бријачу и ручној машиници и једини је у граду који их још ко-

и рекао: „Опростите, ја сваког ценим и поштујем, али свој динар не дам“. Узео је кусур и отишао, присећа се Шуменко.

Његове муштерије били су и прошли и садашњи председник Србије. Бориса Тадића је за време мандата, док је Николића шишао у млађим данима. Пошто се јавно изјашњава као комуниста, неостварена жеља му је била да ошиша и Слободана Милошевића.

Овај посао му је помогао да преживи и највећу трагедију у животу, када се пре три године на Грошничком језеру удавио његов старији син Дејан. То је веома тешко поднео, али су му помогли пријатељи и супруга Даница, са којом ће за пет година прославити златну свадбу. Док чекају јубилеј, време проводе са унуцима, а Радован воли са пријатељима да оде и до кафане „Велики Милош“. То му је омиљено место, иако сматра да град више нема стару градску кафану у којој су се окупљали стари Крагујевчани.

На крају каријере нада се да ће му град ukazати признање као најстаријем мајстору и поручује будућим мајсторима да се овим послом баве само ако га воле, јер ће једино тако добро да га раде.

Виолетта ГЛИШИЋ



КАО ВОЈНИК (ДЕСНО) ЗА ЧЕТИРИ ДАНА ОШИШАО 800 „РЕДОВА“

начајније људе Крагујевца, а њихове догледности могао би да препричава данима. Има 66 година и скоро педесет година стажа, али каже да се није уморио и да ће својим занатом наставити да се бави и када оде у пензију.

Рођен је у селу Танкосић, општина Урошевац, и тамо је завршио занат, иако га у то време није много волео. У селу није било посла, па је био приморан да дође у „град на Лепенци“. То доба му није остало у најбољем сећању и често каже да је његов пут до Шумадије био трновит. Занимљиво је да је до првог посла у Берберско-фризерској задрузи, у којој и данас ради, дошао преко фотографије.

Мој брат је био у Крагујевцу и рекао директору Задруге како сам ја завршио занат, али немам посао и показао му је моју фоторафију. Директор је погледао, била му је симпатична моја дуга коса и рекао је брату да ме доведе. Тако сам почео да радим. Тај почетак је био тежак, око мене медведи и вукови, а ја сам, никог не познајем. Једва сам се уклопио, јер је у радњи било 11 колега и ја дванаести. Током година радио сам у Задрузи са много великих мајстора и свашта сам од њих научио, објашњава Радован.

Један од њих му је и дао карактеристичан надимак „Шуменко“,

ИСПРАТИО ЧЕТРНАЕСТ ДИРЕКТОРА

Све Шуменкове колеге

Када је дошао први дан на посао, у Задрузи га је сачекало једанаест колега. Од те 1968. године са њим је радило преко тридесет берберина и променило се 14 директора. Многи од њих, нажалост, нису више живи, а Шуменко их се свих и данас радо сећа. Поред њега живи су само Жика и Цоле, а списак умрлих је:

- | | |
|-----------------|------------------|
| 1. Миле | 2. Пера Дрца |
| 3. Влада | 4. Тома |
| 5. Стева | 6. Панта |
| 7. Беба | 8. Цане |
| 9. Ива | 10. Љубинка |
| 11. Лија | 12. Лекић |
| 13. Косовац | 14. Љубица |
| 15. Пиљко | 16. Милутин |
| 17. Костић | 18. Бојана |
| 19. Нада | 20. Панта |
| 21. Добрица | 22. Влада |
| 23. Маја | 24. Пера гуштер |
| 25. Влада хотел | 26. Миленче |
| 27. Шиља | 28. Јосип Штркаљ |
| 29. Милија | 30. Васа |
| 31. Миленковић | 32. Савић |
| 33. Миле | |



ШУМЕНКО (ЛЕВО) СА КОЛЕГОМ ЖИКОМ, НЕКАДА ДАВНО ПРЕД РАДЊОМ

ИЗГРАДЊА СПОМЕНИКА ПАЛИМ ШУМАДИНЦИМА У КРАГУЈЕВЦУ (3)

Дуга спорења око локације

Мало је познато да је став општине крагујевачке да сквер код Крста није погодна локација за постављање споменика у ствари стручно мишљење инжињера Леонида Залоге, шефа Грађевинског одељења општине. Иначе, сам председник општине Војислав Калановић био је члан Одбора за подизање споменика

Пише: Предраг Илић,
архивски саветник

На молбу Одбора за подизање споменика палим Шумадинцима Министарству просвете да одреди једног стручњака Уметничког одељења који треба да своје мишљење и тако реши спор између Одбора и општине по питању најпогоднијег места за постављање будућег споменика. Уметничко одељење Министарства просвете својим актом 25. новембра 1925. године упутило је у Крагујевац Сретена Стојановића, вајара из Београда, кога је на позив овог Одељења одредило за тај стручни задатак Удружење ликовних уметника у Београду. Вајар Стојановић борио је у Крагујевцу 27. и 28. јануара 1926. Године и саслушао чланове Одбора за подизање споменика, с једне стране, и председника општине Војислава Калановића и његовог инжињера (највероватније Леонида Залогу), с друге стране, и на основу датих изјава, мишљења, предлога и обиласка терена 29. јануара 1926. године поднео је Уметничком одељењу Министарства просвете следећи извештај.

„... У Крагујевцу постоји света један шир у Дутој улици (код крста) који се налази у центру вароши, где је најживље и куда је упућен сваки поседавац Крагујевца да прође или да се заустави у једном од најбољих хошела. Ту се налази и зграда главне поште, а и остале зграде су међу бољима у Крагујевцу. Пошто је то једини природан шир и једини који постоји не само у центру него у целом Крагујевцу, природно је да један споменик оваквог значења може само ту да дође. Три је иначе довољно просторан да би могао да прими и споменик који би стојао и неколико милиона динара, јер има и највећи видик од свих осталих празних простора у Крагујевцу.

Цео Одбор за подизање споменика био је већ пре мога доласка споразуман с тим да је једино овај шир достојан и достојно место за споменик.

После сам обишао са Г. Председником Општине и његовим инжињером сва места која су они узели у обзир и констатовао сам ово: да и поред свих проширења која би се у будућности догодила споменик овога значења не би могао да дође пред зградом жупаније (начелства) јер је у пројекту само проширење улице, а не прављење шира, а споменику није место на улици. Ако би се фронт споменика поставио према великом прилазу, стајао би на крају простора и не би имао залеђа јер би му жупанија стајала с бока, а што не само да је недостојно да се један споменик стави, не у центар, него у утао једног прилаза, него нема ни таквог примера. У случају да Начелство послужи за залеђе, фронт би био окренут у једну малу улицу, а бок би био изложен великом и широком прилазу.

Пред гимназијом је у пројекту проширење шира, али по шуме пројекту би се догодило да се споменик може видети само с бокова из две улице, а фронт (ако гимназија буде служила као залеђе) долази при-

тешњен ујлом и не би имао даха ни видика.

Простор код (иза) Општине је на крају вароши, изгледа као пољана, а и његово уређење тек је у пројекту.

Нема сумње да се сви слажу у погледу простора за подизање споменика, али је Општини стајало до тога да одврати Одбор од овој јединој шира, јер је на њему ове године начињен мали сквер за који је упућено око 120.000 динара. Нема сумње да је незгодно зидати га рушећи, али овај сквер садржи 24 комада вазни ливених у цементу по једном калупу и два басена. Стаза, која је највише коштална, мога би да остане и да послужи и за сам споменик а и да окрије простор где неће споменик да допре. Вазне и остале зграде су међу бољима у Крагујевцу. Пошто је то једини природан шир и једини који постоји не само у центру него у целом Крагујевцу, природно је да један споменик оваквог значења може само ту да дође. Три је иначе довољно просторан да би могао да прими и споменик који би стојао и неколико милиона динара, јер има и највећи видик од свих осталих празних простора у Крагујевцу.

У овоме случају Одбор нуди споменик рађен од најбољих уметника, а материјал је бронза и камен. Тако је, међутим, рад обичног шипукашера, а материјал је цемент.

После свега овога остао сам три своје мишљењу да је једини простор за подизање за споменика, шир у Дутој улици, где је сквер и крст (подвукао Сретен Стојановић).

Министарство просвете доставило је идентичан акт са стручним мишљењем вајара Сретана Стојановића Одбору и Суду општине крагујевачке у коме скреће пажњу да при коначном решавању питања за споменик „свакако постојеће по јорнем стручном мишљењу које је диктовано искључиво естетско-практичним обзирама. Реч је о једном ширајном и монументалном споменику који треба да буде стављен на највиднијем месту шумадијског центра, не само због великих материјалних жртва које ће стај



ТРГ ИСПРЕД ГИМНАЗИЈЕ БИО ЈЕ ЈЕДАН ОД ПРЕДЛОГА ЗА МЕСТО ПОСТАВЉАЊА СПОМЕНИКА



споменик захтевајући, већ, и више, због његовој уметничкој, историјској и националној значења, према чему су сви обзирајући, спореднији и од дневне вредности”

Акт је стигао Одбору и општини 5. фебруара 1926. године, а потписао га је за начелника Уметничког одељења инспектор Вељко Петровић.

Већ 8. фебруара 1926. године Финансијска секција одржала је седницу на којој је, између осталог, прочитано мишљење Уметничког одељења Министарства просвете. Једногласно су се сви сложили да овај акт треба проследити крагујевачкој општини на доношење потребног решења са додатком да ће се „сав квар на скверу око подизања споменика Одбор о своме трошку довести у исправност”.

На овој седници дискутовало се и о формирању Извршног одбора који би био у вези са жиријем који би требало да донесе одлуку по будућем конкурсу и другим питањима. На основу закључака са ове седнице упућено је писмо Суду општине града Крагујевца у коме се тражи да, према добивеном мишљењу Уметничког одељења Министарства просвете, Општински суд што пре овај предмет стави пред Општински одбор на решавање. У овом писму назначено је да ће све евентуалне преправке скве-

ра пасти на терет Одбора, који је у том тренутку располагао сумом од 380.000 динара, с надом да ће до изградње споменика сакупити до 500.000 динара.

На истом акту забележено је мишљење председника општине Војислава Калановића да се поменути акт Одбора проследи члановима Суда на мишљење и да ли се може у смислу овог захтева учинити предлог Одбору (општинском) или не.

Међутим, до сада је било мало познато да је став општине крагујевачке да сквер код Крста није погодна локација за изградњу и постављање споменика било у ствари стручно мишљење инжињера Леонида Залоге, шефа Грађевинског одељења општине крагујевачке. На захтев Суда, своје стручно мишљење доставио је 11. септембра 1925. године у коме је навео „да ново поједино Сквер пошито не одговара идеји будуће споменика палим Шумадинцима, прво због малог простора, на којем би се могао поједино споменик, ако би не рушећи Сквер, а друго због стајала свију украса, који не би стајали у вези са стилем споменика. Зато сам дао предлог да би Одбор за подизање споменика одредио друго погодно место.”

Стручњак Министарства просвете пошито се слаже са мојим мишљењем, да ако би споменик био поједино код Сквера, пошито би био доста велики и израђен од бронзе и камена, а украс осталој Скверу само од ливеног бейтона – материјала по изразу стручњака „бедно”.

Да је ливени бейтон – материјал бедни за украс, што је познато сваком и за што као украс Сквера од бейтона изведен је у циљу, да он послужи као скелет за украсно декоративно цвеће, које у већем делу покрива бейтон, али у исто време прима форму вазни и груто. Дакле, предлог Одбора за подизање споменика да постави споменик у Скверу код Крста, а исти да остане са малим преправкама не слаже се са мишљењем стручњака Министарства просвете и не може бити усвојен.

За што три решавању питања поједино споменика пошито је имао у виду да ако се додели место за споменик код Сквера – исти мора бити порушен”

Стручно мишљење инжињера Залоге било је, у ствари основа несплања руководства општине Крагујевац са Одбором за подизање споменика, а никако не треба мислити да је у основи било нешто друго, јер и сам председник Војислав Калановић је био истакнути члан Одбора. У складу са тим Суд општине града Крагујевца својим актом од 2. новембра 1926. године извештава Грађевинско одељење овог Суда и налаже да он обавести Одбор за подизање споменика са образложеним стручним разлозима због чега је Сквер код Крста неподесан за подизање споменика.

Од 8. фебруара 1926. до 6. децембра 1927. године седнице секција Одбора нису уопште одржаване и после неколико захтева Одбора упућених Суду општине града Крагујевца да донесе одлуку о месту постављања споменика општина се није по овом питању уопште оглашавала, бар према наводима у записнику Одбора. Немамо било какву потврду да је Грађевинско одељење проследило стручно мишљење Одбору.

На конференцији Финансијске и Уметничко-техничке секције Одбора која је одржана 6. децембра 1927. године, одлучено је да се формира делегација у саставу Добросав Миленковић, Живојин Терзибашић, Ђура Брзаковић и Милоје Павловић и да закажу састанак са председником општине Војиславом Калановићем, изложе му ставове конференције и покушају да нађу решење, а у супротном тражиће интервенцију виших функционера у Београду.

На истом састанку благајник Борислав Ацковић информисао је скуп да се у овдашњим банкама на дан 1. јула 1927. године налази сума од 489.429,25 динара и да у ову суму није ушла камата за друго полугође 1927. године која ће износити око 26.000 динара. На овом састанку примљени су извештаји Уједињене и Окружне банке о смањењу каматне стопе од 12 на 10 процената и одлучено је да се у локалним листовима изнесе укратко досадашњи рад и застој у раду Одбора, као и износ готовине са којом располаже.

Наставиће се



ЗГРАДА ОКРУЖНОГ НАЧЕЛСТВА И СУДА У КРАГУЈЕВЦУ

САТИРА**Експерт**

Није ми било свеједно када су двојица огромних момака у скупим оделима закуцали на моја врата.

- Србољуб Србљановић?
- Господо, пре свега да подсетим да сам са ЕПС-ом потписао уговор о репрограмирању дуга, Кинеска банка је пристала на мој модел враћања кредита, а Мика Мафија је обећао да ће ме сачекати до Нове године...

Млада господа ме нису прекидали али су ме нежно и енергично унели у црни „ауди“.

Ускоро сам се нашао пред једним симпатичним буцмастим чо-веком.

- Ви сте Србољуб Србљановић? - и њега је то занимало.

- Ја сам тај - није ми остало много избора.

- Да ли сте Ви, господине Србољубе, отац троје деце које сте школовали, омогућили да тренирају своје омиљене спортове, уче стране језике, свирају своје вољене инструменте, иду на екскурзије и рекреативне наставе?

- Да, ја сам отац троје деце - морало се признати.

- Да ли сте Ви, господине Србољубе, купили на кредит двособан стан и за последњих 20

Ја од таквих бежим

Кад твоји једном навласт дођу,
Нек месо скости без тебе глођу!

Заборави с ким си водио борбу,
немој им дувати у врућу чорбу.

Нека им други бацају ловор, цвеће,
твоја рука за њих гласати више неће.

Кад твоји дођу, биће као стари режим.
Пусти их, реци себи: ја од таквих бежим!

Милан ТОДОРОВ

година никад нисте закаснили са ратом?

- Тај сам - мало сам живнуо кад сам схватио да он није из банке.

- Да ли сте Ви, господине Србољубе, годинама уредно плаћали све рачуне, порезе, доприносе, казне, таксе, чак и ТВ претплату?

- Па, јесте, плаћао сам, мада је било ту и мало репрограмирања... - морао сам да напоменем.

- Да ли Ви, господине Србољубе, имате незапослену супругу

Време је за реалну владу.
Послове министара обављаће стечајни управници!

Слободан СИМИЋ

Нисмо ми на низбрдици. Ово је већ слободан пад!

Раша ПАПЕШ

и стару мајку која живи са вама?

- Истина је, жена је била запослена али, ето, транзиција... а мајка је стара онако...

- Честитам! - прекинуо ме је симпати ни буцко и почео да ми дрмуса руку. - Ви сте господине Србљановићу тренутно највећи експерт у Србији и имамо среће што Вас је открио владин компјутер!

И тако сам постао министар финансија у реконструисаној Влади.

Слободан СИМИЋ

Математика није баук. Постизборна поготову!

Ивко МИХАЛЛОВИЋ



Одвојте жито од кукоља. Бар за панаију!

Радило МИЋКОВИЋ

Продајем стан: 200 квадрата, централно грејање, кабловска, интернет, интерфон, две терасе. Погодан за кућни притвор!

Дејан ПАТАКОВИЋ

ВИЦОТЕКА**Српска земља**

Слете тројица Срба на тек освојени Марс. Изађе први, постави српску заставу и узвикне:

- Ово је српска земља, живела Србија!

Други Србин га буквално нокаутира и на сав глас повиче:

- Ово је српска земља, живела Краљевина Србија!

Онда трећи извади пиштољ, убије обојицу и каже:

- Српска земља је тамо где су српски гробови.

Ташта

Имала жена три зета и хтела да провери колико је воле као ташту. Поведе првог у шетњу поред реке, одједном скочи у воду и почне да се дави. Зет скочи и спасе је. Сутрадан пред кућом стоји нови „голф“ са поруком: „За мог зета од вољене таште“.

Сутрадан исти тест уради са другим зетом. И он је спасе од даљења и добије „мерцедес“ са поруком: „Зету од вољене таште“.

Наредног дана поведе трећег зета у шетњу поред реке, скочи, почне да се дави, међутим, овај мртав ладан. Седи, пуши цигарету и гледа како се ташта дави.

Сутрадан пред његовом кућом стоји „ламбурцини“ са поруком: „Мајсторе, свака част – твој таст“.

Испит

Дошао син тајкуна на испит на факултету и професор га пита:

- Колега, где је бачена прва атомска бомба?
Овај појма нема, али му муне свежањ пара и положи.

Одговара следећи студент, сиромашак, и добија исто питање:

- Прва атомска бомба бачена је на Хиросиму, а друга на Нагасаки.

Колико је погинуло – пита затим професор:

- Око три милиона – каже студент.

- Имена, колега, имена!

Бог

Ђерка обавештава оца да жели да се уда за свештеника. Он се противи, али ипак потенцијалног зета позива на вечеру, да се упознају:

- Да ли ви, младићу, знате да је моја ћерка врло захтевна, месечно троши пет хиљада евра само на гардеробу – пита отац.

- Да знам, али Бог ће да нам помогне – одговара свештеник.

- А да ли знате да се вози само у „ферарију“, како мислите да јој га купите?

- Опет ће Бог да нам помогне!

- Ја не смем ни да вам поменем колико она годишње троши на путовања. Где ћете наћи толики новац?



- Бог ће нам помоћи и за то. На крају, ћерка пита оца како јој се свиђа вољени.

- Некако је наиван и будаласт, али погађа ме у срце увек кад ме назове Богом.

Рима

Пита учитељица Микицу може ли да каже нешто што се римује.

- Ено чамца, вода му до прамца – каже Микица.

Учитељица га похвали, а онда исти задатак да Перици.

- Ено гњурца, вода му до колена – као из топа одговори Перица.

- Али, где ти је ту рима – пита учитељица.

- Биће риме када буде плиме.

Промет

Имали Мујо и Хасо по продавницу, код Хасе цвета посао, а Муји никако да иде. Оде Мујо у Хасину продавницу да види како се он то опходи према купцима, те прави велики промет.

Улази муштерија и пита Хасу:

- Имате ли детерцент за завесе?

- Како да немамо, али имамо и нову, изванредну течност за прозоре, па кад перете завесе уцаклите и прозорска окна.

Муштерија одушевљена понудом купи и једно и друго.

Види Мујо у чему је цака, врати се у своју радњу и чека муштерију. Улази једна госпођа.

- Имате ли улошке – пита госпођа.

- Како да не, али имамо и нову изванредну течност за прозоре – преподобио се Мујо.

- Аман, човече, шта ће ми течност за прозоре.

- Па, рачунам, кад пет дана не можете да имате секс, могли бисте да оперете прозоре у кући.



Горан Миленковић



ОДВАЛЕ



ПЕТАР БОЖОВИЋ, глумца, о буџету за културу:
- За време Милошевића за културу се издвајало шест процената, код Коштунице четири, а сада 0,6 одсто. Па, толико је мени дозвољено да имам алкохола у крви!

БИЉАНА СРЂАНОВИЋ, драмски писац, о Петру Божовићу који српској омладини замера што се храни у „Меку“:
- То каже пијани глумац од 200 кила. Кило кајмака, сланине, бурек и осам литара алкохолног пића за доручак није суштина српског бића.



ГОРАН МАРКОВИЋ, редитељ:
- Ослањам се на сопствени стомак, никада ме није преварио. Сећам се када сам 1987. гледао Осму седницу и видео Слободана Милошевића, припала ми је мука. Имао сам физичку реакцију на ту одвратну ситуацију, на морални разврат који се тамо одиграо.



НЕВЕНА АЦЕМО-ВИЋ, бивша певачица, „моделсица“, сада народна посланица:
- Написала сам књигу „Како сачувати српски род“, али је још нисам објавила. Чекам погодан тренутак.

ЗОРАН МИЛИВОЈЕВЋ, психотерапеут:
- Мушкарци који живе на селу имају озбиљан проблем. Жене из руралних средина, угледајући се на серије као што је „Секс и град“, усвајају модел удобног живота и одлазе у град да тамо нађу љубав и срећу.

ВУК ДРАШКОВИЋ, лидер СПО:
- Вратимо се у средњи век, па кукајмо за Косовом и чекајмо да пропадне Европа и Америка, као што су наши славни преци вековима чекали да пропадне турско царство.



ВЛАДИМИР ГОАТИ, политички аналитичар:
- Расправа у Скупштини о реконструкцији Владе била је симултанка Вучића са парламентом, Потпредседник је играо, а премијер отишао да одспава. Никада такву симултанку није играо ниједан потпредседник. Постоји једна народна изрека – паметном човеку је и комарац музика.



НАТАША БЕКВА-ЛАЦ, певачица, о првом школском дану своје кћерке:
- Хана се држала херојски. Први дан школе био јој је занимљив и лаган. Она има потенцијала и верујем да ће бити одличан ђак са свим петицама.



СЕРГЕЈ ТРИФУНОВИЋ, познати глумац:
- Сплићанке са ногама до неба одузимају ми дах. Омогућио бих им их УНЕСКО-ову заштиту за „сплитске ноге“.

Милош Игњатовић ЗУМ

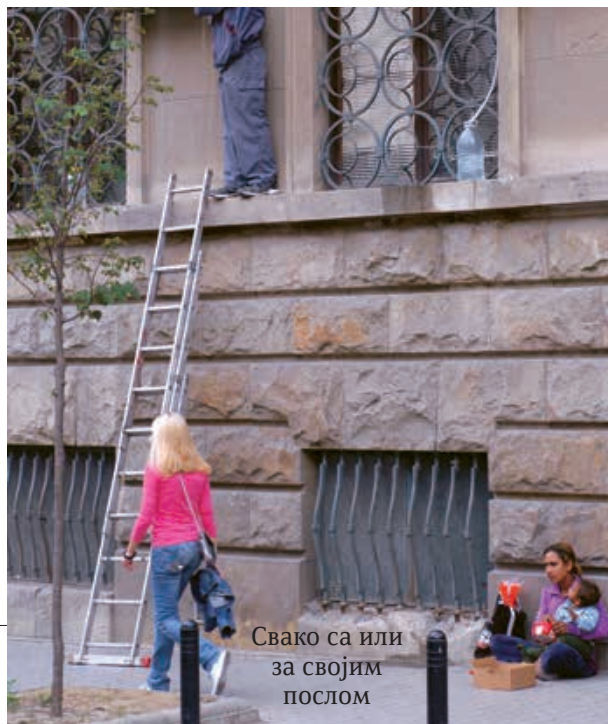


Ево зашто Улицу кнеза Михаила зову „прасе штресе“

Како се „баги“ лепо углавио



Јесте за Драчу, ал' на коју страну



Свако са или за својим послом



Лош једно старо стабло завршило на дрвљанику



Улица Николе Пашића 6,
Крагујевац
Тел: 034/335-288;
Факс: 034/360-488
Е-маил: office@jpsagsk.com

ОБАВЕШТЕЊЕ

Обавештавамо све учеснике Конкурса за расподелу станова од 01.08.2013. године, да је предлог Ранг листе објављен на огласној табли ЈП „Градска стамбена агенција“, Улица Николе Пашића број 6.

Рок за приговоре на Одлуку је 8 дана од дана објављивања, односно последњи дан за приговоре је 19.09.2013. године до 15 часова.

Мали огласи

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Студенти свих виших и високих школа и факултета (септембар, октобар). Тел: 034-360-202, 063-77-11-002, e-mail: harsichZgmail.com, Арсић.
ПРОДАЈЕМ, повољно, пословну зграду са два локала и оставом, 95 квм, у улици Црвеног барјака. 065 583 71 25.
ИЗДАЈЕМ станове за студенте, за 4 до 5 студената. Код студентског дома. Телефон: 062 811 71 30.
Издајем кућу, ненамештена, трособна са гаражом, код болнице. Повљно. Телефон: 062 811 71 30.
ИЗДАЈЕМ стан, Централна радионица. 65 квм. Телефон: 063 611 523
ИЗДАЈЕМ плац – двориште кафе Гружа на Малој Ваги, 8 ари. Телефон: 063 618 071
ОГЛАШАВАМ неважећим ИНДЕКС број 12МД/10, Филозофског факултета у Новом Саду, на име Ивана Милић.

СЕЋАЊЕ



Рајко
Роган

13.9.2001 – 13.9.2013.

Породица

СЕЋАЊЕ



Љубинка Мијатовић

Дана 14. септембра 2013. године, у 11.30 сати одржаћемо полугодишњи помен, на гробљу у Малим Пчелицама.

Син Саша и ћерка Снежса са породицама



На основу члана 35. ставова 1 и 2 закона о култури („Службени Гласник РС“, бр. 72/09), члана 21. Статута Установе Дом омладине „Крагујевац“, бр. 01-151 и Одлуке Управног одбора бр. 01-515 од 04.09.2013. године, Управни одбор Установе Дом омладине „Крагујевац“ расписује:

ЈАВНИ КОНКУРС

ЗА ИЗБОР ДИРЕКТОРА УСТАНОВЕ ДОМ ОМЛАДИНЕ „КРАГУЈЕВАЦ“

I Услови које кандидат треба да испуњава за избор:

- опште услове утврђене законом
- висока стручна спрема друштвеног смера
- најмање три године радног искуства у струци
- потребне организационе способности

II Садржина пријаве

Пријава за конкурс садржи:

1. име и презиме кандидата,
2. датум и место рођења,
3. адресу становања,
4. податке о образовању,
5. податке о дужини и врсти радног искуства са кратким описом посла на којима је кандидат радио и одговорностима на тим пословима,
6. предлог програма рада и развоја Установе,
7. податке о посебним областима знања.

III Докази који се прилажу уз пријаву на јавни конкурс:

Уз пријаву на конкурс, кандидати за директора подносе:

1. уверење о држављанству,
2. извод из матичне књиге рођених,
3. диплому о стручној спреми,
4. исправе којима се доказује дужина и врста радног искуства у струци (потврде, решења и друге акте из којих се види на којим пословима је стечено радно искуство),
5. доказе о посебним областима знања,
6. доказ да кандидат није осуђиван.

IV Рок за подношење пријаве:

Пријава на конкурс подноси се Установи Дом омладине „Крагујевац“, Бранка Радичевића 1, Крагујевац, у року од 15 дана од дана објављивања конкурса.

V Начин подношења пријаве:

Пријава и докази који се прилажу уз пријаву се подносе у писаном облику препорученом поштом или лично на адресу:

Установа Дом омладине „Крагујевац“
Бранка Радичевића 1, 34000 Крагујевац
„За јавни конкурс-избор директора
Дома омладине“

VI Подаци о изборном поступку:

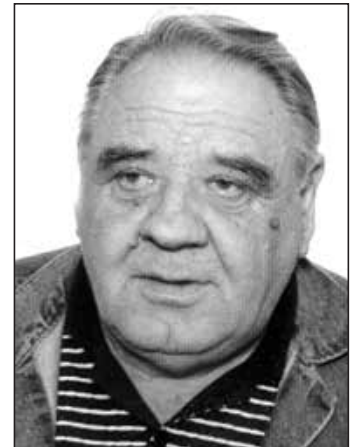
Управни одбор је дужан да у року од 30 дана од дана завршетка рока из тачке IV овог јавног конкурса, изврши избор кандидата.

Сва обавештења о јавном конкурсима могу се добити на тел: 034/ 302-427, 301-480

НАПОМЕНА: Пријаве уз које нису приложени сви тражени докази у оригиналу или оверене фотокопије, као и непотпуне и неблаговремене пријаве, неће се разматрати.

СЕЋАЊЕ

Сава
Филиповић
2006 – 2013.



Са поносом и поштовањем чувамо успомену на тебе, твоју доброту, љубав, разумевање и подршку коју си нам несебично пружао.

Породица Филиповић



Дана 12. септембра 2013 године, у 12 сати, на Варошком гробљу, даваћемо четрдесетодневни помен нашем драгом

Младену
Тракићу
Траки
1945 – 2013.

Позивамо родбину и пријатеље да присуствују овом тужном помену.

Супруга Нада, син Иван и ћерка Марија са породицама

Обавештавамо родбину и пријатеље да ћемо полугодишњи помен нашем драгом

Срђану
Чаровићу
Чарету
1971 – 2013.



давати 14. септембра, у 11.30 сати, на гробљу у Станову.

Нека те у тишини вечног мира прати наша љубав, јача од времена и заборав.

Твоји Уки и Гага



СКАНДИНАВКА

197	АМЕРИЧКИ НБА КЛУБ	СТРАНО ЖЕНСКО ИМЕ	КРАГУ- ЈЕВАЧКА ШКОЛА СА СЛИКЕ	ТЕЧНОСТ ЗА ПРСКАЊЕ ПОВРЛА	ДРУГО ИМЕ ЗА ВИТАМИН Б1	ОБРТАЊЕ	НЕПЕР	ДЕО ХЕКТАРА
МИЛИОН ТОНА								
ЗЕМЉА ИЛИРА, ИЛИРИЈА							РИЗМА БИВШИ АТЛЕТИЧАР ГИ	
ЗАЈАМ ЗА ЗАЛОЖЕНЕ СТВАРИ (ИТАЛ.)								ИНСТИТУТ
МЕРАЧИ ЈАЧИНЕ ВИНА								
ОБАСЈАТИ								ПОСТАТИ ХЛАДАН
КОЦКАРНИ ЦЕ-							ОБИМ КРОТИТЕЉ	
ИМПУЛС		ИНДИЈУМ ДАТИ ОГЛАС			ЧУЛО МИРИСА ЦЕВИ С ДВЕ ЕЛЕКТРОДЕ			
БИТКА				ПОКЛОПАЦ (НЕМ.) СКРИТНИЦА, ЛУТАЛИЦА				
БИВШИ ТЕНИСЕР АНДРЕ						РАДИЈУМ ПЕХОВИ, НЕСРЕЂЕ		
КЛАСА			РИМ. ЦАР, СИН МАРКА АУРЕЛИЈА УЗАЛУД, БА- ДАВА (ТУР.)					
ДОВРШИТИ ЗИДАЊЕ								
	МЕСЕЦ ЈЕ ЗЕМЉИН ... СЕКРЕТ ЗА САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ							
ИМЕ ПЕСНИКА ПАНДУ- РОВИЋА					ЕЛИЗАБЕТА КРАЊЕ ИРИДИЈУМ			
СРЕДЊЕВ. КОМПЛЕКС СПОМЕ- НИКА У РАШКОЈ								
БАРКЕ ЗА ПРЕВОЗ ВИНА (ПО ВУКУ)								

УКРШТЕНИЦА У САЂУ

- Модни креатор Пјер,
- Структура, склоп,
- Мала европска држава,
- Име ранијег председника САД Регана,
- Одмазда,
- Лучна кост над очима,
- Спремиште за авионе,
- Не говорити истину,
- Ранари,
- Сорта купуса,
- Део банке на ком се врше уплате,
- Француски племић,
- Место код Србобрана,
- Грчки филозоф из Самоса,
- Велико, гломазно,
- Израстине на глави неких животиња,
- Одећа каратисте,
- Велике зидне слике,
- Наш денс музичар,
- Врста књижевног дела (мн.),
- Начињен од свиле,
- Добит предузећа,
- Састанак на врху,
- Јак, силан.

ОСМОСМЕРКА

Попис садржи појмове који су у вези са позориштем. Пет преосталих слова даће одговарајуће коначно решење осмосмерке.

А	П	Л	А	У	З	Б	А
Ј	Н	К	Л	А	Ј	С	Т
И	И	О	А	И	И	А	Р
Ф	Г	Р	Г	Б	Т	Р	А
А	Р	Н	З	И	А	Т	К
Р	И	Е	И	С	Т	Р	Т
Г	Н	Ј	И	С	А	Н	Е
О	О	Н	А	Љ	Е	Л	А
Н	В	Л	Л	П	К	Л	Т
Е	А	И	О	О	И	У	А
Ц	Р	Л	Ф	Н	А	Ј	Р
С	И	О	О	Л	О	Е	Е
Т	С	А	П	И	П	М	А
Е	Т	Е	Г	Р	Р	Ж	Р
Р	О	Х	И	Е	О	О	О
И	Ф	З	Ф	Л	В	Б	К
Ј	А	К	Ш	И	Ђ	Е	Е
А	Н	А	Т	Ш	О	К	Д

АНТИГОНА	ПЛАУТ
АПИЈЕ	ПРОБЕ
АПЛАУЗ	РАСИН
АРИСТОФАН	РЕПРИЗА
ДЕ ВЕГА	САЛА
ДЕКОР	САРТР
ИБЗЕН	СОФОКЛЕ
ЈАКШИЋ	СТЕРИЈА
КАБАРЕ	СЦЕНОГРАФИЈА
КАРТА	ТЕАТАР
КЛАЈСТ	УЛОГА
КОРИОЛАН	ХОР
КОРНЕЈ	ШИЛЕР
КОШТАНА	
КРАЉ ЛИР	
ЛЕСИНГ	
ЛОЖА	
МОНОЛОГ	
НИГРИНОВА	
О'НИЛ	

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: спа, трк, оер, тс, рпг, иор, ратково, дона арес, у, ствари, гвајакил, сасути, тоналит, мо, аки, и, алаји, ас, желе, ине, крилато, лазарети, јн, чакар, отварати, рни, акор, коаутори.
АНАГРАМ: авионско писмо.
БЕЛА УКРШТЕНИЦА: сто, ли марвин, ост, коло, ки, а, лавови, е, искористити, еп, пм, танаско рајић, тања бошковић, вит, ил, паскали, иваци, кан, скорити, инат, ресторани, као, и, ми, копитасто, век, ичко, ићи, ерудита, лаута, о, стећак, армирани бетон, ра.
ИСПУЊАЉКА: вилијам, алинеја, растава, штафета, албанка, виолина, арнерић. **коначно решење:** варшава, лисабон.
СУДОКУ: а) 296-735-418, 158-496-327, 473-281-596, 925-813-674, 367-542-981, 814-967-253, 681-329-745, 539-174-862, 742-658-139. б) 751-462-893, 486-937-215, 293-158-746, 514-789-632, 367-521-489, 829-643-571, 635-894-127, 142-375-968, 978-216-354.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●●○

			5	2			8
1	7		3				
	8	6					
9	4		7	3	8		
	2	5					3
1			6			9	
	6				7		
			9				
			4	5		2	9

НИВО ТЕЖИНЕ ●●●●

	2		5		6	4	8
							5
	1						9
	8	4			1		
		9	7				
	6		8				4
							4
6				4	9		2
9			1	2		3	

Informacije:

069 2 034 034, 064 5 11 6666

VIP rezervacije:

069 315 20 26, 065 2000 795

Prodajna mesta:

Caffe "Cherry" 1 i 2

Agencija "Daj Stan"

Kancelarije Studenskih organizacija

14. septembar

Kragujevac

Stadion "Čika Dača"

CECA POZIV
KOJI SE NE ODBIJA

Ceca u Kragujevcu posle 18 godina

www.cecakragujevac2013.com

Budite i vi deo velikog spektakla na kome se očekuje više od 20.000 fanova iz Srbije, Crne Gore, Bosne, Hrvatske, Rumunije, Bugarske.

Garantujemo vrhunsku zabavu uz najviši stepen bezbednosti. Na dan koncerta prodaja karata će se vršiti na prodajnim mestima u Glavnoj ulici prema stadionu i na biletarnicama stadiona. Zauzmite na vreme najbolja mesta - kapije stadiona otvaraju se od 17h.

Rezervacije za ložu i fan pit i sve informacije na telefon 069 55 85 802.

Shodno pozitivnim pravnim propisima Republike Srbije, zabranjeno je na kulturnim manifestacijama (koncertima) unošenje: oružja, pirotehničkih sredstava, pištaljki, truba, ometajućih zvučnih sredstava, upaljača, sitnog novca i ostalih predmeta koji mogu ugroziti bezbednost izvođača programa i učesnika događaja. Po pravilniku kućnog reda stadiona "Čika Dača" **ZABRANJENO JE PUŠENJE U PARTERU STADIONA** (travi i atletskoj stazi koja ima tartan podlogu). Molimo Vas da se striktno pridržavate navedenih zakonskih ograničenja i pravila kućnog reda kako bi ovaj kulturni događaj svima ostao kao poseban trenutak zadovoljstva.

Hvala na razumevanju.

Organizator koncerta u saradnji sa kompanijom "KGB System Plus" zaduženom za bezbednost koncerta.



Jelen Divo

KNJAZ MILOŠ



WATCHOUT SECURITY

Da Vinci

RSG 104.3

IDEA

RG

И КОШАРКАШИЦЕ СЕ УИГРАВАЈУ**Јагодинке љаве за пробу**

ИГРАЧИЦЕ Радничког и Шумадије, после обављених припрема на Златибору, односно у Словенији, како следује, одиграле су неколико пријатељских утакмица да би провериле и утврдиле форму својих екипа пред нову прволигашку сезону.

Шумадинке су најпре убедљиво савладале словеначки Гросупљ, члана Међурегионалне лиге са 62:43, а затим су биле знатно боље и од екипе Јагодине - 90:65. У тим сусретима добром игром посебно су се истакле Марковић, Милошевић и Рачић.

И чланице Радничког одмериле су снаге са комшинкама из Јагодине и такође уверљиво победиле - 78:51. Одличну игру пружиле су оне од којих се то очекује и у првенству, пре свих Првуловић и Катић.

До почетка првенства оба тима одиграће још неколико пријатељских утакмица са нешто јачим ривалима.

С. М. С.

КОШАРКА**СТИГАО ПРВИ ТРОФЕЈ СА "ТУРНИРА ГРАДА НОВОГ САДА"****Раднички љокорио ривале**

ПРВИ припремни турнир пред почетак нове такмичарске сезоне, крагујевачки АБА лигаш завршио је тријумфално. На надметању под називом „Турнир града Новог Сада“, у коме су наступила чак три „Јадранца“ и домаћин, члан Прве лиге Србије, Мериђијана, наш састав освојио је прво место.

У полуфиналу „пао“ је мађарски Солнок, после одличног другог полувремена, резултатом 84:78, по деоницама 27:28, 11:18, 19:15, 27:17, а у другом сусрету Будућности је савладала Мериђијану. У финалу Раднички је био бољи и од црногорског шампиона са 71:68, по четвртинама 17:22, 18:16, 25:18, 11:12.

Саво Лешић, изабран за МВП играча турнира, поново је показао да је крагујевачки састав његовим ангажовањем добио много, а утисак из претходних сусрета са румунским екипама највише су поправили Марко Мариновић и Душан Млађан. Изостао је Ди Џеј Сили због здравствених проблема, а екипа и даље игра без тројице сигурних првотимаца, Стефана Бирчевића, Николе Калинића, али и Муфтау Јаруа, који је у Крагујевцу пристигао у недељу. Са њиховим укључивањем утисак и игре биће сигурно још упечатљивији.

Предвиђен меч са турском Пинар Каршијаком отпао је, али зато је синоћ у Београду ривал био Партизан. После тога, за викенд, следи наступ на још једном турниру, овога пута у Лакташима. Поред домаћина играће словеначка Крка и још један, за сада непознати састав.

М. М.

НА ЕВРОПСКОМ**Никола све бољи**

НОВОПЕЧЕНИ играч Радничког Никола Калинић има веома запажену улогу у добрим играма српске репрезентације на Првенству Европе у Словенији. За сада је добио поверење селектора Душана Ивковића у свим мечевима, а најбољу ролу пружао је у веома битном мечу са Летонијом.

По учинку био је пети играч нашег изабраног тима према индексу корисности, а у скоку доминирао са чак 11 ухваћених лопти. Наставак такмичења сигурно ће донети нове прилике за доказивање, али и препоруку и потврду крагујевачким љубитељима кошарке да су добили изузетно перспективног љубимца.

М. М.

СТРЕЉАШТВО**Злајна Невена**

У ДИСЦИПЛИНИ серијска МК пушка 30 метака лежећи, Крагујевчанка Невена Армаш освојила је прошле недеље у Ђуприји титулу првака Србије у кадетској конкуренцији.



Она је у финалу „почистила“ вршњакиње из Инђије, које су екипно биле најбоље, са резултатом од 274 круга, три више од другопласираних и трећепласираних на овом првенству.

С. М. С.

БИЦИКЛИЗАМ**Ђука бржи од Турчина**

СРЕБРНУ медаљу на прошлонедељном „Салкано купу“, који је је одржан у Истанбулу и бодује се за светску ранг листу, освојио је крагујевачки бициклиста Бојан Ђурђић.

До последњег круга држао је ритам са одличним Грком Димитријадисом, који је успео да му побегне, да би у жестоком финишу био бољи од Турчина Билала, чиме је овај морао да се задовољи трећим местом.

Са нових 30 бодова, колико доноси друго место са оваквих трка високе Ц1 категорије, Ђурђић је на светској ранг листи тренутно 159. са 145 освојених бодова.

Есад солидан у Бугарској

ДРУМАШ крагујевачког Радничког Есад Хасановић, освојио је 40. место на међународној „Трци око Бугарске“.

Он је тамо наступао као члан бугарског тима „Цар Симеон“.

С. М. С.

ОДБОЈКА**ЖОК СМЕЧ 5****Двојка на видику, Нина отишла**

ПРИПРЕМЕ пред суперлигашку сезону теку по плану, а у Смечу 5 очекују да у најскорије време до сада урађено провере на припремним утакмицама. Тренутно се претпоставља да ће први ривал бити Раднички, а о даљим корацима одлучиваће се накнадно.

Екипу је напустила прошлогодишњи први техничар Кристина Ђурић, која је приступила панчевачком Динаму, док се разговори са потенцијалним појачањима приводе крају. Реч је о либеру београдске Партизан Визуре Тамари Бојанић и примачу Јединства из Старе Пазове Татијани Рађеновић. До потписа уговора доћи ће када нове чланице и клуб прикупе потребну документацију.

Иначе, како сала „Артема“ у којој су до сада играле као домаћини не одговара условима потребним за Супер лигу, одбојкашице Смеч 5

ће у наредној сезони своје госте дочекивати у хали „Гордана Богојевић“ у Великом Парку.

СА БАЛКАНСКОГ**Александри сребро**

ПОРАЗОМ од селекције Турске, иначе домаћина овогодишње Балканијаде за јуниорке, српска репрезентација, у чијем је саставу била и техничар Смеч 5 Александра Брђовић, освојила је сребрну медаљу. Резултат је био 3:1 за Туркиње.

Претходно, у оквиру такмичења у групи, наш изабрани тим савладао је Бугарску са 3:1 у Румунију у тај бреку, резултатом 3:2.

ЖОК КРАГУЈ**Марија МВП**

ЕКИПА Крагуја, члана Прве лиге Србије за жене, после победе на турниру одржаном у Прељини, где су максималним резултатом савладани чачански Либеро и суперлигаш Јединство из Ужица, у склопу припрема за предстојећу сезону учествовала је и на Меморијалном турниру „Ива Вујошевић“ у Београду.

У полуфиналу савладао их је новоформи-

рана новосадска екипа Варадин Војводина у тај-бреку, а у борби за треће место Крагујевчанке су биле боље од суперлигаша Колубаре из Лазареваца максималним резултатом.

Поред тога, за најбољег играча турнира изабрана је капитен Крагуја Марија Мијановић.

ОК РАДНИЧКИ**Прво, па победа**

ПРОТЕКЛИ викенд у Одбојкашком клубу Раднички обележен је преласком са базичних припрема на контролне утакмице, а тиму се придружио и повратник из Будванске ривијере, средњи блокер Марко Максимовић. Први ривал био је Млади радник у Пожаревцу, а резултат 3:2 за крагујевачки састав. Игра није била на завидном нивоу, али то је у овом периоду, када су ноге „тешке“, било очекивано.

Серија је настављена синоћ у хали хотела „Шумарице“, против Рибнице, а реванш ће уследити сутра у Краљеву. Потом наша екипа иде за Брчко, где ће одмерити снаге са неколико босанскохерцеговачких састава, а у повратку, 19. септембра, очекује се меч са Партизан Визуром у српској престоници.

М. М.



ЗЛАТО НОВОСАЂАНИМА, РАДНИЧКОМ ДРУГА ЛИГА, А БРОНЗА ЗА ШАХИСТЕ ВОДОВОДА

**ШАХ****КРАЈ ЕКИПНОГ ПРВЕНСТВА СРБИЈЕ У КРАГУЈЕВЦУ****Новосађани, опет, шампиони**

НА неки дан окончаном екипном првенству Србије, одржаном у крагујевачком хотелу „Шумарице“, новостари шампион постао је Новосадски ШК ДДОР у мушкој и „Јелица“ из Горачића у женској конкуренцији.

Оно што је за нас важније, јесте чињеница да је један од кандидата за титулу, екипа овдашњег Водовода, такмичење завршила на трећем месту, са бодом заостатка за другопласираним Југовићем из Каћа и три бода мањка у

односу на првака. Ипак, с обзиром да су Каћани победници Купа Србије, Водовод је стекао право се опроба у европском купу.

То није најсјајнија вест, пошто се рачунало да ће Водовод напоскон освојити титулу, посебно јер је ангажовао шесторицу сјајних велемајстора (Руса Бориса Грачева, Ивана Иванишевића, Милоша Перуновића, Бобана Богосављевића, Данила Милановића и Бошка Абрамковића), али је још

изненађујућа, и тужнија, та да се други крагујевачки представник, Раднички, освојивши десету позицију у конкуренцији 12 екипа, преселио у ранг ниже. У последњем колу, против београдског Делфина, директног конкурента за опстанак, „црвени“ су имали прилику да се спасу испадања, али је тај дуел окончан нерешеним скором, што је одговарало тиму из престонице.

В. У. К.

LOKALI PO NAJBOLJIM CENAMA!

Lokali već od
667 evra/m² + PDV

VEĆ OD
667 €/m²
+PDV

GRATIS
parking
mesto



SLATKI PAKET ZA USELJENJE
10Kg ČOKOLADE NA POKLON

• **SMALLVILLE** •
Kragujevac

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs



ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 12. до 18. септембра

Четвртак
12. септембар

СТАЊЕ СТВАРИ
20.00 Стање ствари
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм р.
09.00 Вести
09.05 Музички програм
10.00 Жене ван закона р. =
11.00 Хотел Вавилон р. =
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Кућица у цвећу р.
13.00 Музички програм
14.00 Комунални сервис р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Вино и виноградарство р.
16.00 Вести
16.05 <i>Серија</i> р. =
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона =
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм р.
20.00 Стање ствари
20.40 Музички програм
21.00 <i>Серија</i> =
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон =
23.30 Атлас
00.00 Вести
00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Петак
13. септембар

МОЈА ШУМАДИЈА
17.00 Моја Шумадија
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм р.
09.00 Вести
09.05 Музички програм
10.00 Жене ван закона р. =
11.00 Хотел Вавилон р. =
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 АБС шоу
13.00 Музички програм
14.00 Стање ствари р.
14.30 Музички програм
15.00 Цртани филм р.
15.30 Атлас р.
16.00 Вести
16.05 <i>Серија</i> р. =
17.00 Моја Шумадија
18.00 Жене ван закона =
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Акција
20.30 Нокаут
21.00 <i>Серија</i> =
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон =
23.30 Megafon Music
00.00 Вести
00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Субота
14. септембар

СЕДАМ СМРТНИХ ГРЕХОВА 1. ДЕО
23.00 Седам смртних грехова 1. део
08.45 Најава програма
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
10.00 Megafon Music р.
11.00 Документарни програм р.
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг р.
13.00 Кућица у цвећу
13.30 Fashion files
14.00 Shopping avantura
15.00 Документарни програм
16.00 Вести
16.05 <i>Којеубио Црвенкапу</i> 1. део =
18.00 Акција р.
18.30 Нокаут р.
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Лек из природе
20.30 Илузиониста
21.00 Концерт
21.50 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 АБС шоу
23.00 Седам смртних грехова 1. део =
00.00 Вести
01.00 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Недеља
15. септембар

СТАКЛЕНО ЗВОНО
20.00 Стаклено звоно
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Најсмешније животиње р.
10.00 Документарни програм
11.00 Кућица у цвећу
11.30 Лек из природе р.
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
13.00 Агродневник
13.30 Кућица у цвећу
14.00 Филм =
16.00 Вести
16.05 <i>Којеубио Црвенкапу</i> 2. део =
18.00 Документарни програм
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стаклено звоно
20.30 Најсмешније животиње
21.00 Концерт
21.50 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 Цркве брвнаре
23.00 Седам смртних грехова 2. део =
00.00 Вести
01.00 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Понедељак
16. септембар

МОЗАИК
17.00 Мозаик
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р. =
11.00 Хотел Вавилон р. =
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Стаклено звоно р.
13.00 Музички програм
14.00 Shopping avantura р.
15.00 G.E.T. Report
16.00 Вести
16.05 <i>Серија</i> р. =
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона =
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Спортски програм: Фудбал
22:00 Хроника 2
22:30 Хотел Вавилон =
23:30 Нокаут р.
00:00 Вести
00:35 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Уторак
17. септембар

СУГРАЂАНИ
20.30 Суграђани
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р. =
11.00 Хотел Вавилон р. =
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Агродневник р.
13.00 Музички програм
14.00 Спортски програм: Фудбал р.
16.00 Вести
16.05 G.E.T. Report р.
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона =
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Здравље је лек
20.30 Суграђани
21.00 <i>Серија</i>
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон =
23.30 Гледајте сад ово
00.00 Вести
00:30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Среда
18. септембар

КОМУНАЛНИ СЕРВИС
20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 Жене ван закона р. =
11.00 Хотел Вавилон р. =
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Цркве брвнаре р.
13.00 Музички програм
14.00 Здравље је лек р.
14.30 Суграђани р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Fashion files р.
16.00 Вести
16.05 <i>Серија</i> р.
17.00 Мозаик
18.00 Жене ван закона =
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Комунални сервис
21.00 <i>Серија</i>
22.00 Хроника 2
22.30 Хотел Вавилон =
23.30 Вино и виноградарство
00.00 Вести
00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs